

MIASTO PORĘBA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIASTA PORĘBA**

KATOWICE, LUTY 2023 R.

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.**

40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7,

tel./fax. (0 32) 206 52 69

KRS 0000121817

NIP 634-012-90-90

Sąd Rejonowy dla Katowic, Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

Kapitał spółki: 50.310,00 zł

Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293

e-mail: terplan@terplan.com.pl

www.terplan.com.pl

ZAMAWIAJĄCY: GMINA PORĘBA

UMOWA NR: 48/2021/NiMK Z DNIA 2 MARCA 2021 R.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko
dr Kinga Mazurek-Matuszewska

SPIS TREŚCI

1	Charakterystyka projektowanego dokumentu	3
1.1	Podstawa prawna opracowania.....	3
1.2	Cel opracowania	4
1.3	Przedmiot i zakres projektu planu	4
1.4	Metody sporządzania opracowania	7
2	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	8
2.1	Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie.....	8
2.2	Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne.....	9
2.3	Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych	11
2.4	Powiązania projektowanego planu z innymi dokumentami	17
3	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena).....	20
3.1	Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze	20
3.1.1.	Położenie geograficzne	20
3.1.2.	Warunki klimatyczne.....	20
3.1.3.	Ukształtowanie terenu.....	23
3.1.4.	Warunki geologiczne.....	23
3.1.5.	Warunki hydrograficzne.....	27
3.1.6.	Warunki hydrogeologiczne.....	30
3.1.7.	Warunki glebowo-rolnicze	32
3.1.8.	Warunki przyrodniczo-krajobrazowe.....	32
3.1.9.	Biosfera	34
3.1.10.	Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne	37
3.1.11.	Dziedzictwo kulturowe	37
3.2	Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	37
4	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	38
5	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	39
5.1	Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu.....	39
5.1.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	40
5.1.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	41
5.2	Zagrożenia środowiska emisją hałasu.....	41
5.2.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	43
5.2.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	44
5.3	Zagrożenie środowiska wibracjami	44
5.3.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	45
5.3.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	45
5.4	Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego	45
5.4.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	46
5.4.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	46
5.5	Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej.....	47
5.5.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	47
5.5.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	47
5.6	Emisja odpadów.....	48
5.6.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	48
5.6.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	48
5.7	Emisja ścieków	48
5.7.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	49
5.7.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	49
5.8	Zagrożenia wynikające z eksploatacji kopalni.....	50
5.8.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	50
5.8.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	50
5.9	Zagrożenia wód powierzchniowych	50

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	51
5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	51
5.10 Zagrożenia wód podziemnych	52
5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	53
5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	53
5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu.....	54
5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	55
5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	56
5.12 Zagrożenie biosfery.....	56
5.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000	59
5.14 Zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych.....	59
5.15 Zagrożenie związane z odnawialnymi źródłami energii	59
5.16 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego.....	60
5.17 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii	60
6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całokształt środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000.....	61
7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	64
7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	64
7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego planu.....	64
8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń planu	65
9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	65
10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	66
11 Źródła informacji.....	70

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem	8
Rysunek 2. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne	10
Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba, lipiec 2022 r.	12
Rysunek 4. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba	18
Rysunek 5. Legenda Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba	19
Rysunek 6. Źłoza surowców	26
Rysunek 7. Elementy sieci hydrograficznej i Jednolite Części Wód Powierzchniowych	28
Rysunek 8. Uwarunkowania hydrogeologiczne	31

SPIS TABEL

Tabela 1. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)	29
Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	42
Tabela 3. Charakterystyka typów oddziaływań	63

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 15 kwietnia 2021 r. (znak pisma WOOŚ.411.54.2021.AOK)	
Załącznik 2. Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu z dnia 30 marca 2021 r. (znak pisma NS/NZ-522-05/KA/21)	

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH

Rysunek 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko, 1:2 000	
---	--

1 Charakterystyka projektowanego dokumentu

1.1 Podstawa prawna opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi rozwiązań przyjętych w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba. Przystąpienie na podstawie Uchwały Nr XXI/229/20 Rady Miasta Poręba z dnia 26 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno - wschodniej części miasta Poręba. Uchwała ta została zmieniona Uchwałą Nr XXXIII/450/22 z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/229/20 Rady Miasta Poręba z dnia 26 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno - wschodniej części miasta Poręba, która dodała do granic opracowania kolejne tereny.

Opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029);
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.);
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672);
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326);
6. Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.);
7. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072);
8. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840);
9. Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
10. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów sprawdzania dotrymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1121);
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
12. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138);
13. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110);
14. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1609 z późn. zm.);
15. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1169);

16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.);
19. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26);
20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 z późn. zm.);
21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
22. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu dalszych rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia typów obszarów i obiektów, wprowadzenia ochrony organizmów żywych oraz bezpieczeństwa ludności. Stanowią one również podstawę do konstrukcji dokumentów planistycznych, m.in. planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2 Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje teren o powierzchni ok. 566,5 ha w północno-wschodniej części miasta. Jego granicę wyznaczają:

- od północy – granica administracyjna gminy z Myszkowem i Zawierciem,
- od zachodu – tereny rolnicze i tereny zieleni niskiej na zachód od ul. Partyzantów,
- od wschodu – granica administracyjna gminy z Zawierciem,
- od południa – ulice: Przyszłości, W. Roździeńskiego, Armii Krajowej.

1.3 Przedmiot i zakres projektu planu

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) a także w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 15 kwietnia 2021 r. (znak pisma WOOS.411.54.2021.AOK) oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu z dnia 30 marca 2021 r. (znak pisma NS/NZ-522-05/KA/21).

W związku z uzgodnieniami wskazanymi przez powyższe instytucje, prognoza analizuje, ocenia i uwzględnia:

- zgodność ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego,

- charakteryzuje teren, na którym zmieni się sposób zagospodarowania z wskazaniem czy w jego granicach występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- wpływ realizacji ustaleń planu na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni w miejscowości,
- możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem zmiany dotychczasowego przeznaczenia przedmiotowych terenów,
- propozycje dotyczące minimalizowania i ograniczania przewidywanych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze i krajobraz,
- opis siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych i gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów, występujących na terenach, na których zmieni się sposób zagospodarowania, oparty na rozpoznaniu terenowym lub na podstawie rzetelnego opracowania ekofizjograficznego oraz na podstawie innych dostępnych, aktualnych źródeł,
- wpływ na ewentualną zmianę terenów zadrzewionych lub zakrzewionych, na inne cele, na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz czy nie skutkować to będzie obniżeniem walorów krajobrazowych oraz estetycznych, a także zachwianiem równowagi ekologicznej w obrębie tego obszaru i jego otoczenia,
- analizę i ocenę oddziaływania realizacji ustaleń dokumentu w zakresie możliwości naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, określonych w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- analizę i ocenę wpływu na środowisko realizacji ustaleń dokumentu w zakresie: gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, hałasu,
- wpływ planowanego przeznaczenia terenów na obszary sąsiednie, w szczególności na tereny podlegające ochronie akustycznej,
- wzajemne oddziaływanie pomiędzy terenami o różnych funkcjach z uwzględnieniem terenów sąsiadujących, znajdujących się poza granicami planu,
- wyniki analizy kumulowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z obecnego i planowanego zagospodarowania terenów, których przedmiotowy dokument dotyczy, jak i sposobu użytkowania obszarów przyległych.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w art. 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- informacje o możliwych skutkach realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

W związku z nowelizacją ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera oświadczenie autora o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przy realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu oraz zmian w środowisku przy braku ich realizacji,
- skutki wynikające z realizacji ustaleń planu dla środowiska, krajobrazu czy ekosystemów,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko,

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz kartograficznej w zakresie odpowiedniej do skali, w jakiej sporządzono rysunek miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości planu. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4 Metody sporządzania opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów biotycznych i abiotycznych na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego. Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych:

- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Poręba, GEOEKOMA, Katowice, 2018 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, GEOEKOMA, Katowice, 2021 r.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metody opisowe, porównawcze, analityczne i waloryzacyjne. W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi, natomiast w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach. Zaznacza się, że aktualnie brak formalnie obowiązującego i znormalizowanego nazewnictwa.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia planu o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy planu, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń miejscowego planu na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę uzupełniono o sformułowane wnioski i zalecenia. Zróżnicowanie przestrzenne uwarunkowań środowiska przyrodniczego przedstawiono także na mapach tematycznych i rysunkach uzupełniających tekst niniejszego opracowania.

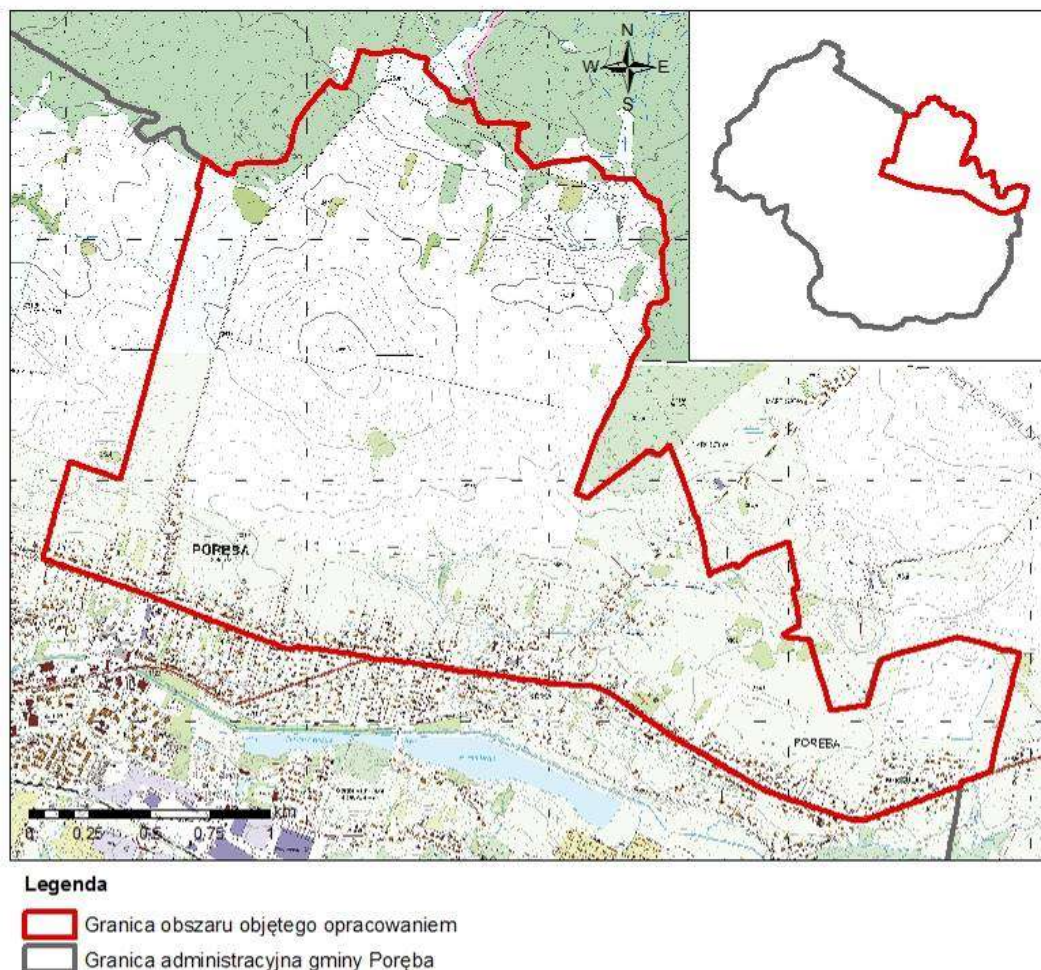
2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie

Projekt planu obejmuje północno – wschodnią część miasta Poręba. Gmina Poręba położona jest w północno – wschodniej części województwa śląskiego, w zachodniej części powiatu zawierciańskiego. Poręba jako jednostka administracyjna graniczy z miastami Myszków, Siewierz, Łazy oraz Zawiercie. Od pozostałych gmin powiatu zawierciańskiego oddziela miasto Łazy oraz miasto na prawach powiatu – Zawiercie.

Miasto Porębę – oprócz śródmieścia – tworzy pięć dzielnic: Dziechciarze, Fryszlerka, Krawce, Krzemienda oraz Niwki. Pod względem gospodarczym miasto usytuowane jest pomiędzy aglomeracją częstochowską a metropolią górnośląską.

Dominujące w układzie miasta jest droga krajowa nr 78 – relacji Chałupki (granica państwa z Czechami) – Chmielnik.

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Teren objęty planem zajmuje powierzchnię ok. 566,5 ha w północno-wschodniej części miasta. Jego granicę wyznaczają:

- od północy – granica administracyjna gminy z Myszkowem i Zawierciem,
- od zachodu – tereny rolnicze i tereny zieleni niskiej na zachód od ul. Partyzantów,
- od wschodu – granica administracyjna gminy z Zawierciem,
- od południa – ulice: Przyszłości, W. Roździeńskiego, Armii Krajowej.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru objętego planem charakteryzuje się przewagą terenów rolnych stanowiących 60,86% przedmiotowego obszaru (ok. 345 ha). Duży udział w powierzchni mają również tereny zieleni nieurządzonej 12,59% przedmiotowego obszaru (ok. 71 ha) oraz tereny zadrzewień i zakrzewień 12,37% przedmiotowego obszaru (ok. 70 ha). Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej łącznie zajmują około 9% powierzchni obszaru objętego planem. Zabudowa mieszkaniowa jest skoncentrowana głównie w rejonie ulic Armii Krajowej, Wyzwolenia, Walentego Roździeńskiego, Przyszłości, Partyzantów oraz Myśliwskiej.

W obszarze objętym planem zlokalizowanych jest ogółem około 709 budynków i obiektów budowlanych, wśród których dominują budynki mieszkalne (320) i inne, niemieszkalne (248). Kolejne pozycje pod względem liczebności zajmują budynki transportu i łączności (70 obiektów) oraz budynki produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa (65 obiektów).

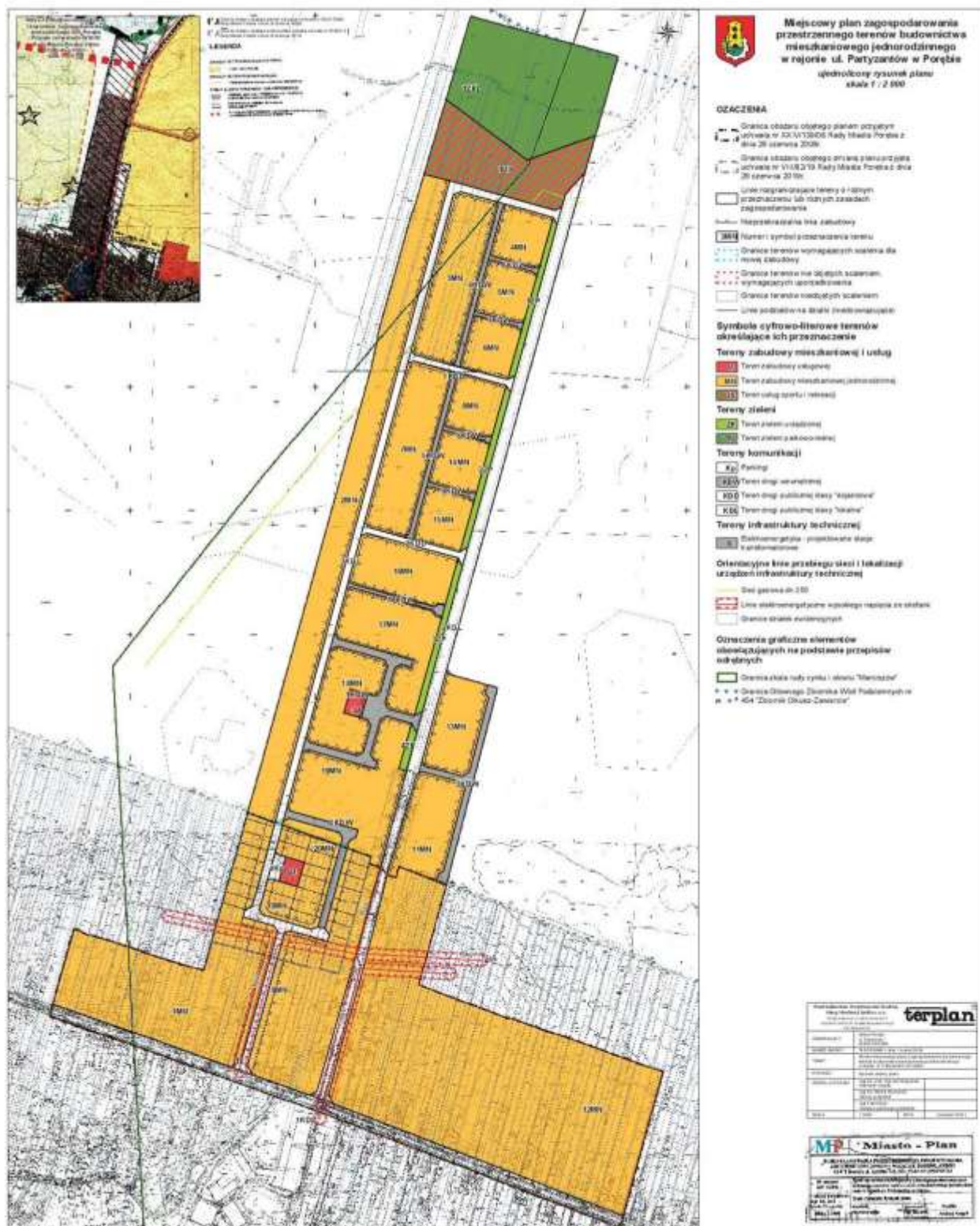
Przez obszar objęty planem przebiega droga ponadlokalna, droga krajowa nr 78 w ciągu ul. Armii Krajowej i ul. Wyzwolenia. Wewnętrzny układ komunikacyjny skupiony jest na kilku drogach odchodzących od drogi krajowej (ul. Wiedzy, ul. Walentego Roździeńskiego, ul. Myśliwska) oraz drogi powiatowej (ul. Myśliwska). Pozostałe drogi to ulice: Przyszłości, Partyzantów, Słoneczna, Wiedzy, Projektowana, Miodowa, Porębska.

2.2 Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

W obszarze, dla którego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązuje jeden plan zagospodarowania przestrzennego – Uchwała nr XX/221/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 września 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w rejonie ul. Partyzantów w Porębie. Przesądzone obowiązującymi planami przeznaczenie terenów w ujęciu syntetycznym to:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- US – tereny usług sportu i rekreacji,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- ZPL – tereny zieleni parkowo – leśnej,
- KDL – tereny komunikacji, droga lokalna klasy „lokalna”,
- KDD – tereny komunikacji, droga klasy „dojazdowa”,
- KDW – tereny komunikacji, tereny dróg wewnętrznych,
- E – tereny infrastruktury technicznej, stacja transformatorowa 15/04 kV.

Rysunek 2. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

2.3 Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych

Główny cel projektowanego planu to wprowadzenie (i utrzymanie) na przedmiotowym obszarze terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), terenów zabudowy usługowej (ogółem), terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz zabezpieczenie terenów zieleni ogółem (R, ZL, RO, RŁ, ZP, WS) a także terenów komunikacji i infrastruktury technicznej. Proponowana koncepcja jest spójna i integralna z zapisami umieszczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba.

W przygotowanym projekcie planu proponowane jest następujące przeznaczenie terenu:

- a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **MNU** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
- c) **U** – teren zabudowy usługowej,
- d) **UO** – teren zabudowy usług oświaty,
- e) **US** - teren usług sportu i rekreacji;
- f) **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- g) **R** – teren rolny,
- h) **ZL** – teren lasu,
- i) **RO** – teren upraw ogrodnich i sadów,
- j) **RŁ** – teren zieleni łąkowej
- k) **ZP** - teren zieleni urządzonej,
- l) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- m) **G** – teren infrastruktury technicznej gazownictwa,
- n) **W** – teren infrastruktury technicznej wodociągów,
- o) **KDGP** – teren drogi publicznej klasy „główna ruchu przyspieszonego”,
- p) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy „zbiorcza”,
- q) **KDL** – teren drogi publicznej klasy „lokalna”,
- r) **KDD** – teren drogi publicznej klasy „dojazdowa”,
- s) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- t) **KDx** – teren ciągu pieszo - jezdnego.

Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba, grudzień 2022 r.

Poniżej przytoczono wybrane zapisy treści projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

§ 2. 1. Rysunek planu zawiera następujące oznaczenia graficzne elementów będących ustaleniami planu:

- 1) granica obszaru objętego planem;
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub o różnych zasadach zagospodarowania;
- 3) nieprzekraczalne linie zabudowy;
- 4) zabytkowa kapliczka objęta ochroną w planie;
- 5) zabytkowy krzyż objęty ochroną w planie;
- 6) obszar rozmieszczenia obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW;
- 7) symbole identyfikujące przeznaczenie terenu:
  - a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - b) **MNU** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
  - c) **U** – teren zabudowy usługowej,
  - d) **UO** – teren zabudowy usług oświaty,
  - e) **US** - teren usług sportu i rekreacji;
  - f) **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
  - g) **R** – teren rolny,
  - h) **ZL** – teren lasu,
  - i) **RO** – teren upraw ogrodnich i sadów,
  - j) **RŁ** – teren zieleni łęgowej

- k) **ZP** - teren zieleni urządzonej,
- l) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- m) **G** – teren infrastruktury technicznej gazownictwa,
- n) **W** – teren infrastruktury technicznej wodociągów,
- o) **KDGP** – teren drogi publicznej klasy „główna ruchu przyspieszonego”,
- p) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy „zbiorcza”,
- q) **KDL** – teren drogi publicznej klasy „lokalna”,
- r) **KDD** – teren drogi publicznej klasy „dojazdowa”,
- s) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- t) **KDx** – teren ciągu pieszo - jezdni.

2. Rysunek planu zawiera oznaczenia graficzne elementów obowiązujących na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) granica administracyjna gminy Poręba;
- 2) granica strefy kontrolowanej gazociągu wysokiego ciśnienia DN0250 PN 6,3 MPa relacji Trzebiesławice-Częstochowa;
- 3) stanowiska archeologiczne wraz z numerami;
- 4) granica złoża rud cynku i ołowiu Marciszów ID15;
- 5) granica złoża rud cynku i ołowiu Zawiercie 3, ID17226;
- 6) granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 „Zbiornik Olkusz- Zawiercie”;
- 7) istniejące ujęcie wody podziemnej – studnia S-23B;
- 8) strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych studni S-23B.

3. Rysunek planu poza treścią mapy zasadniczej zawiera oznaczenia graficzne elementów informacyjnych, nie będących ustaleniami planu:

- 1) gazociąg wysokiego ciśnienia DN0250 PN 6,3 MPa relacji Trzebiesławice-Częstochowa;
- 2) gazociągi wysokiego ciśnienia DN50 PN6,3 MPa;
- 3) napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV;
- 4) napowietrzne linie elektroenergetyczne 15kV;
- 5) stacje transformatorowe;
- 6) istniejąca zabudowa;
- 7) granica działki ewidencyjnej.

§ 4. 1. W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się:

- 1) **zakaz** stosowania na elewacjach materiałów wykończeniowych takich, jak: listwy plastikowe, blacha trapezowa lub falista;
- 2) **dopuszczenie** sytuowania budynku w odległości 1,5 m od granicy sąsiedniej działki budowlanej lub bezpośrednio przy tej granicy, zwróconego ścianą bez otworów okiennych lub drzwiowych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych symbolem **MN**, terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oznaczonych symbolem **MNU**.

2. W obszarze objętym planem, dla istniejącej zabudowy ustala się możliwość:

- 1) prowadzenia robót budowlanych w obrębie budynków lub części budynków wykraczających poza ustalone w planie linie zabudowy, z możliwością przekroczenia w ramach termomodernizacji ich obrysu wysuniętego w planie przed linie zabudowy;
- 2) prowadzenia robót budowlanych w obrębie budynków lub części budynków o geometrii dachu innej niż ustalona w planie, z możliwością jej zachowania;

3) prowadzenia robót budowlanych o parametrach i wskaźnikach kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu niezgodnych z ustalonymi w planie, w sposób dodatkowo odbiegający o maksymalnie:

- a) 2,5% – w wypadku wysokości,
- b) 5% – w wypadku pozostałych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu z wyjątkiem miejsc do parkowania;

4) prowadzenia przebudowy dla istniejącej zabudowy o przeznaczeniu innym niż ustalone w planie.

§ 5. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1. W zakresie **ochrony środowiska** ustala się:

1) zakaz:

a) lokalizacji przedsięwzięć mogących **zawsze i potencjalnie znacząco** oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyjątkiem:

- inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej, łączności publicznej
- poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania złóż kopalin,
- zabudowy przemysłowej, w tym zabudowy systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowej, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,

b) lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;

c) zagospodarowania terenów na cele związane ze składowaniem odpadów;

d) zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający ponadnormatywne uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego, w tym lokalizacji i eksploatacji instalacji i urządzeń powodujących ponadnormatywną emisję substancji i energii.

2) nakaz:

a) magazynowania odpadów w sposób zabezpieczający je przed infiltracją wód opadowych;

b) wprowadzenia zieleni izolacyjnej na terenie oznaczonym symbolem **6U** w pasie o szerokości 10 m od strony terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonego symbolem 27MN oraz terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej oznaczonego symbolem 11MNU, z zastrzeżeniem pkt 3 i pkt 4;

3) **dopuszczenie** lokalizowania ekranów akustycznych i innych budowli służących ograniczaniu uciążliwości hałasowych na terenie oznaczonym symbolem **6U**;

2. W zakresie **ochrony przed hałasem** uwzględnia się maksymalny – dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach:

- 1) oznaczonych symbolem **MN** – jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych;
- 2) oznaczonych symbolem **MNU** – jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych;
- 3) oznaczonych symbolem **UO** – jak dla terenów zabudowy związanej z stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 4) oznaczonych symbolem **US, ZP** – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

3. W zakresie **ochrony i kształtowania krajobrazu**, dla terenów zieleni łęgowej oznaczonych symbolem **ZŁ** ustala się:

1) **nakaz:**

- a) zachowania i utrzymania zieleni łąkowej, zadrzewień i zakrzewień,
- b) zachowania i utrzymania istniejącej sieci urządzeń melioracji wodnych takich jak rowy i sieć drenarska,
- c) zastosowania rozwiązań i technologii minimalizujących szkody w środowisku w trakcie realizacji lokalizacji i użytkowania infrastruktury technicznej,
- d) zachowania ukształtowania terenu w dolinie cieków wodnych;

2) **dopuszczenie** zmiany w ukształtowaniu terenu wynikającej z przeznaczenia określonego w Rozdziale 3 dla terenów **ZŁ** w tym w szczególności prac związanych z realizacją zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz konserwacją i utrzymaniem koryta cieków wodnych.

4. W zakresie ochrony **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Zbiornik Olkusz - Zawiercie** ustala się:

- 1) zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz stosowania rozwiązań technicznych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, które mogłyby powodować dostawanie się nieoczyszczonych ścieków do gruntu;
- 2) nakaz magazynowania odpadów w sposób zabezpieczający je przed infiltracją wód opadowych.

§ 6. 1. W obszarze objętym planem ustala się objęcie ochroną w planie następujących obiektów zabytkowych:

- a) krzyż drewniany przy kościele – oznaczony na rysunku planu numerem (2a),
- b) kapliczka – oznaczony na rysunku planu numerem (2b).

2. Dla obiektów zabytkowych wymienionych w ust.1 ustala się nakaz zachowania kompozycji, formy, materiału i cech stylowych obiektu.

3. Dla obiektów zabytkowych wymienionych w ust.1 dopuszcza się ich przeniesienie lub przesunięcie w przypadku kolizji z planowaną inwestycją.

4. W obszarze planu znajdują się następujące zabytki archeologiczne – stanowiska archeologiczne oznaczone graficznie na rysunku planu, w obrębie których należy uwzględnić wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

- 1) AZP 93–51/5;
- 2) AZP 93–51/8;
- 3) AZP 93–51/9;
- 4) AZP 93–51/10.

§ 7. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania województwa

1) obszar objęty planem położony jest w granicach dokumentowanych złóż rud cynku i ołowiu:

- a) Marciszów ID15;
- b) Zawiercie 3, ID17226;

2) w zakresie wskazanej na rysunku planu strefy kontrolowanej gazociągu wysokiego ciśnienia DN0250 PN 6,3 MPa relacji Trzebiesławice-Częstochowa obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

§ 8. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy

W obszarze objętym planem ustala się nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w sąsiedztwie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z zachowaniem bezpieczeństwa i dostępu do sieci, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami przepisów prawa budowlanego i warunkami technicznymi usytuowania danej sieci.

§ 10. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej

1. Modernizacja, rozbudowa i budowa sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej niezbędnej dla funkcjonowania określonej ustaleniami planu zabudowy oraz służąca zapewnieniu powiązania jej z układem zewnętrznym, dopuszczona jest we wszystkich określonych w planie terenach, za wyjątkiem terenów **ZL** dla których dopuszcza się realizację sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej zgodnie z dopuszczeniami w przepisach odrębnych.

2. W zakresie **zaopatrzenia w wodę** ustala się:

- 1) obsługa z miejskiej sieci wodociągowej;
- 2) dopuszczenie możliwości rozbudowy i przebudowy funkcjonującego systemu zaopatrzenia w wodę dla pokrycia potrzeb bytowych, użytkowych i przeciwpożarowych;
- 3) dopuszczenie indywidualnych źródeł zaopatrzenia w wodę.

3. W zakresie **zaopatrzenia w energię cieplną** ustala się:

- 1) dopuszczenie indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych;
- 2) nakaz stosowania proekologicznych, wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- 3) nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z uchwały NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 2624);

4. W zakresie **zaopatrzenia w gaz** ustala się:

- 1) zaopatrzenie z istniejącej i rozbudowywanej sieci gazowej;
- 2) dopuszczenie zaopatrzenia w gaz do celów grzewczych z indywidualnych zbiorników gazu.

5. W zakresie **zaopatrzenia w energię elektryczną** ustala się:

- 1) dostawa energii elektrycznej w oparciu o istniejącą i rozbudowywaną sieć elektroenergetyczną;
- 2) dopuszczenie rozbudowy i przebudowy funkcjonującego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną, dla pokrycia potrzeb bytowych i użytkowych.

6. W zakresie **odprowadzenia ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych** ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków bytowych i wód opadowych lub roztopowych poprzez istniejący i rozbudowywany system kanalizacji miejskiej;
- 2) dopuszczenie odprowadzenia ścieków przy zastosowaniu indywidualnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do rowów i kanałów odprowadzających wody opadowe i roztopowe oraz do ziemi.
- 4) w przypadku braku możliwości odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania przez odprowadzenie do ziemi na nieutwardzony teren działki do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odprowadzających, z zachowaniem przepisów ustawy Prawo wodne.

7. W zakresie **obsługi systemami infrastruktury telekomunikacyjnej i radiokomunikacyjnej** ustala się:

- 1) dopuszcza się obsługę z sieci telekomunikacyjnych;
- 2) dopuszcza się możliwość rozbudowy i przebudowy funkcjonującego systemu obsługi telekomunikacyjnej.

8. W zakresie **postępowania z odpadami** ustala się postępowanie zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, przepisami ustawy prawo ochrony środowiska oraz przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

9. W zakresie **odnawialnych źródeł energii** ustala się

1) zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych;

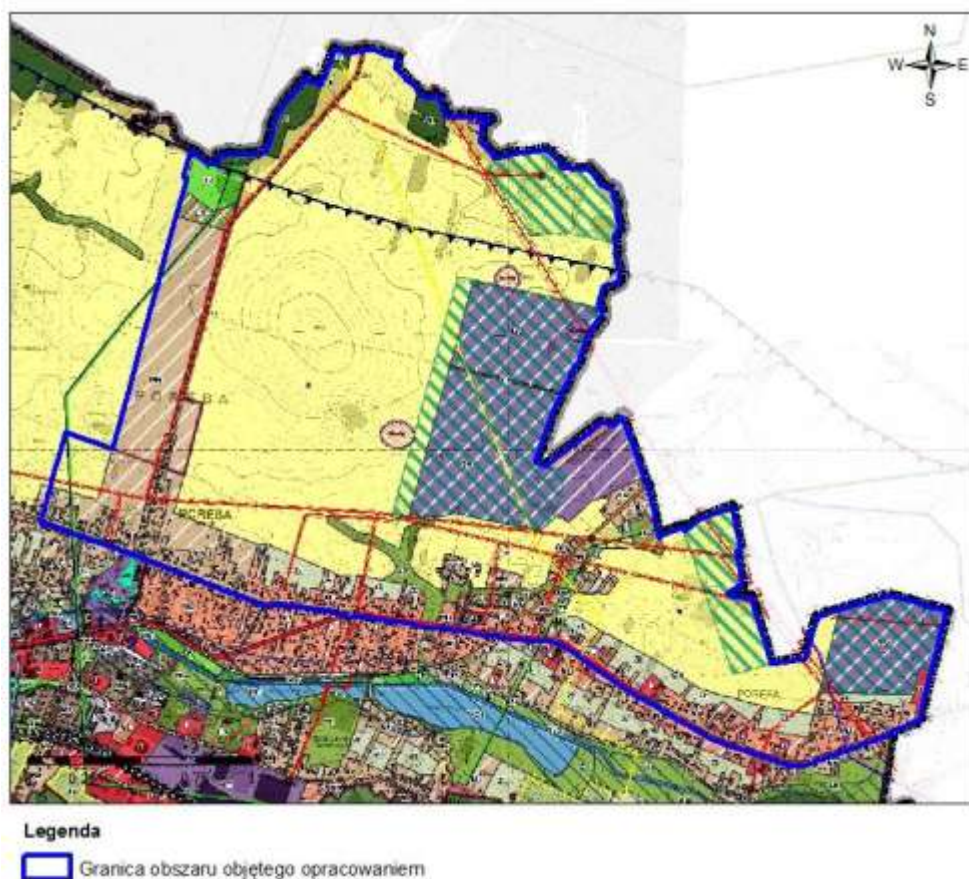
2) dopuszczenie lokalizacji:

- a) urządzeń pozyskiwania energii w oparciu o systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii, o mocy nie przekraczającej 100 kW, w oparciu o energię słońca,
- b) dla terenów wskazanych na rysunku planu w zakresie lokalizacji urządzeń pozyskiwania energii w oparciu o systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii, o mocy przekraczającej 100 kW w oparciu o energię słońca, wraz ze strefą ochronną;
- c) w zakresie energii wiatru: urządzeń wytwarzających energię o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych.

2.4 Powiązania projektowanego planu z innymi dokumentami

Przedmiotowy teren ujęty jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba. W celu tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju oraz uczynienia struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta w granicach sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono następujące kierunki przeznaczenia:

- **MN** – Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **MN** – Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej projektowane,
- **MU** – Obszary zabudowy mieszkaniowo – usługowej,
- **MU** – Obszary zabudowy mieszkaniowo – usługowej projektowane,
- **U** – Obszary zabudowy usługowej,
- **AG** – Obszary zabudowy aktywności gospodarczej,
- **AG** – Obszary zabudowy aktywności gospodarczej projektowane,
- **US** – Obszary sportu i rekreacji,
- **US** – Obszary sportu i rekreacji projektowane,
- **ZŁ** – Obszary zieleni niskiej i ogrodów przydomowych,
- **ZP** – Obszary zieleni urządzonej,
- **ZE** – Obszary zieleni nieurządzonej w dolinach rzek i potoków,
- **ZL** – Obszary lasu,
- **R** – Obszary rolne,
- **IT** – Obszary infrastruktury technicznej,
- **KD** – Obszary komunikacji drogowej.

Rysunek 4. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIASTA PORĘBA

Rysunek 5. Legenda Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba

3 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena)

3.1 Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze

Zamieszczony poniżej opis środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oparty jest na treści Opracowania ekofizjograficznego Gminy Poręba, GEOEKOMA, 2018 r.

3.1.1. Położenie geograficzne

Pod względem fizycznogeograficznym Poręba położona jest w obrębie trzech mezoregionów: północna część miasta leży na terenie Progu Woźnickiego (341.23) będącego częścią Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej (341.2), południowa część gminy jest położona w obrębie Garbu Tarnogórskiego (341.12) będącego częścią Wyżyny Śląskiej (341.1). Niewielki fragment w północno-wschodniej części gminy położony jest w obrębie Obniżenia Górnej Warty 341.25 (Wyżyna Woźnicko-Wieluńska).

3.1.2. Warunki klimatyczne

Klimat w Porębie jest kształtowany przez ścierające się masy powietrza podzwrotnikowego – dochodzące z południa przez Bramę Morawską, arktycznego i podbiegunowego – napływające z północy, morskiego – znad Atlantyku i kontynentalnego – z Europy Wschodniej.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego, analizowany teren leży w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej - XV, obejmującej zachodnią część Wyżyny Małopolskiej, który w porównaniu z innymi regionami klimatycznymi charakteryzuje się stosunkowo największą liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem. Takich dni w ciągu roku jest około 34, z czego dni bardzo ciepłych z jednoczesnym dużym zachmurzeniem i opadem jest prawie 11. Jest tu również najwięcej dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem i gradem - średnio w roku około 50 dni. Wśród nich około 38 cechuje typ pogody umiarkowanie ciepłej z dużym zachmurzeniem i opadem. Więcej niż w innych rejonach klimatycznych jest tu dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie chłodną bez opadu. Mniej natomiast jest dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych - średnio w roku tylko 69, a dni chłodnych i jednocześnie pochmurnych - około 12 w roku.

Jest to dzielnica ciepła, z czym wiąże się długość trwania okresu wegetacyjnego wynoszący powyżej 210 - 220 dni.

Przeważają wiatry z kierunków zachodnich - zgodnie z ogólną cyrkulacją powietrza w regionie. Najsilniejsze wiatry stanowią 1% wszystkich wiatrów, a prędkość ich waha się w granicach 10-15 m/s. Lokalnie kierunki wiatrów mogą być modyfikowane w związku z morfologią terenu. Zasadniczo, użytkowanie rolnicze analizowanego terenu, które doprowadziło do znacznego odlesienia północnej części gminy, bezpośrednio wpływa na topoklimat. Wiatry tu wiejące, nie napotykając innych przeszkód terenowych prócz naturalnych form terenowych, dość swobodnie operują na tym obszarze i mogą osiągać duże prędkości. Jediną osłoną są tu porastające wzniesienia, dość nieliczne zakrzewienia śródpolne. W okresie zimowym podczas zalegania pokrywy śnieżnej z dużym prawdopodobieństwem mogą tu występować zawieje i zamiecie. Z uwagi na otwarte tereny rolne i łatwość przewietrzania, temperatura powietrza powinna być tu względnie wyrównana. Jedynie w sytuacjach inwersyjnych w zagłębieniach terenowych mogą powstawać zmrzowiska w okresie zimowo-wiosennym i mgły w ciągu niemal całego roku. Szczególnie narażona jest w tym przypadku część terenu gminy leżąca w dolinie Czarnej Przemszy.

Średnia długość okresu z temperaturami średnimi $> 15^{\circ}\text{C}$ wynosi do 20 dni w roku. Średnia roczna temperatura wynosi około $7,5^{\circ}\text{C}$, najcieplejszy miesiąc to lipiec ze średnią temperaturą około 18°C , najzimniejszy - luty ze średnią temperaturą -3°C . Przez ponad 80 dni utrzymuje się temperatura powyżej 15°C , a przez około 85 dni występuje temperatura poniżej 0°C .

Wilgotność względna powietrza nie wykazuje tak dużego zróżnicowania jak inne elementy klimatu. Średnia roczna wartość dla omawianego terenu wynosi około 60%. Największa średnia wilgotność występuje w grudniu 84%, a najniższa w sierpniu 60 %.

Opady atmosferyczne na terenie Poręby zostały scharakteryzowane w oparciu o dane obserwowane na stacji opadowej Piwoń, położonej na terenie sąsiedniej gminy Siewierz.

Średnia suma opadów obliczona dla wielolecia 1953-2017 wynosi 709,8 mm, przy czym w latach suchych spada średnio do około 573,2 mm, a w latach mokrych osiąga średnio 866,4 mm. W przypadku lat bardzo i ekstremalnie wilgotnych przekracza 1000 mm. W roku najsuchszym (1982) zanotowano 471,3 mm, a w roku najbardziej wilgotnym (1974) – 1065,1 mm. Roczne sumy opadów w analizowanym wieloleciu nie wykazują żadnego trendu (ryc. 9).

Przebiegu opadów w ciągu roku jest zróżnicowany (ryc. 10). Maksymalne sumy miesięczne przypadają na lipiec (102,3 mm), natomiast minimalne na luty (37,9 mm). Suma opadów półrocza letniego (maj - październik) jest ponad 1,6 razy większa od sumy opadów półrocza zimowego (listopad – kwiecień). Najwyższą sumę dobową opadów na stacji Piwoń w analizowanym okresie zanotowano w 10 czerwca 2002 roku (96,8 mm).

Stan czystości powietrza atmosferycznego jest determinowany przez dwa rodzaje zanieczyszczeń:

- emisja z zakładów przemysłowych i energetycznych zlokalizowanych na terenie Poręby i w gminach sąsiednich,
- „niska emisja” - emisja lokalna pochodząca z palenisk domowych, małych kotłowni oraz pochodzących z transportu samochodowego.

Topoklimat

Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi warunki klimatyczne omawianego obszaru są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne. Wszystkie te ogólne czynniki klimatyczne modyfikowane są przez specyficzne czynniki lokalne, do których zalicza się głównie rzeźbę terenu (wysokość nad poziomem morza, nachylenie stoków, dolinny układ rzeźby, ekspozycję), charakter jego pokrycia oraz stopień zanieczyszczenia powietrza na tym obszarze. Pod względem warunków meteorologicznych korzystnych bądź niekorzystnych dla człowieka, jego działalności oraz dla zwierząt i roślin, na terenie Miasta można wyróżnić następujące warunki topoklimatyczne:

1. najkorzystniejsze pod względem topoklimatycznym są tereny, na których nie ma warunków do tworzenia się zastoisk zimnego powietrza, czyli tereny o znacznym nachyleniu (ponad 5°) i ekspozycji południowej, a także położone w ich obrębie systemy osadnicze o zabudowie zarówno zwartej, jak i rozproszonej, najsilniej nasłonecznione w półroczu zimowym;
2. korzystne warunki topoklimatyczne występują na terenach, gdzie zachodzi wymiana ciepła uniemożliwiająca powstawanie inwersji temperatury powietrza i lokalnych przymrozków, dobrze przewietrzane, należą tu głównie obszary rolnicze, powierzchnie zadrzewione obszarów płaskich i wyniesionych o ekspozycji południowej. Wśród obszarów zabudowanych, w tej kategorii oceny, znalazły się tereny równinne o zabudowie rozproszonej;

3. mniej korzystne warunki topoklimatyczne mają tereny o ekspozycji północnej i spadkach powyżej 5°, dobrze przewietrzanych, lecz słabo nasłonecznionych w półroczu zimowym, ponadto płaskie tereny rolnicze podatne na powstawanie przymrozków oraz wyżej położone części szerokich dolin rzecznych i tafle zbiorników wodnych;
4. obszarami bardzo niekorzystnymi są powierzchnie szerokich dolin o podmokłych dnach jak i wąskich wąwozów, zamkniętych kotlin, wyrobisk, obniżen terenowych, itp., w których tworzą się zastoiska zimnego powietrza. Są to także obszary zabudowane o zabudowie zwartej jak i rozproszonej w dolinach rzecznych, gdzie wymiana ciepła jest utrudniona, a możliwość stagnacji zanieczyszczeń powietrza duża. Zalicza się tu także tereny na wzniesieniach o nachyleniu zboczy ponad 5° i ekspozycji północnej oraz zbiorniki wodne.

Warunki topoklimatyczne przedmiotowego terenu są w większości korzystne i średniokorzystne.

Obszary poza dolinami, zwłaszcza te, na których przeważają zbocza o ekspozycji głównie południowej cechują się na ogół korzystnym topoklimatem, w szczególności dobrym nasłonecznieniem.

Negatywny wpływ na jakość topoklimatu, w szczególności na stan powietrza w warstwie przyziemnej ma niska emisja, zwłaszcza na terenach zabudowy jednorodzinnej w sezonie grzewczym oraz emisja spalin z silników samochodowych - na terenach położonych wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu.

Niekorzystne warunki topoklimatyczne występują w obniżeniach terenu. Doliny i inne wklęsłe formy geomorfologiczne cechują się znaczną wilgotnością powietrza i relatywnie słabymi warunkami przewietrzania. Są narażone na częste tworzenie się zastoisk zimnego powietrza (w czasie pogodnych nocy), mgieł i występowanie przymrozków typu radiacyjno-adwekcyjnego oraz na koncentrowanie się zanieczyszczeń w powietrzu i na dłuższe niż przeciętnie utrzymywanie się podwyższonych stężeń tych substancji (zwłaszcza przy inwersji temperatury w dolnych warstwach atmosfery).

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze.

Na kształtowanie się klimatu na terenie Miasta ma również wpływ zapylenia i zadymienie atmosfery będące konsekwencją uprzemysłowienia regionu Śląska. Kierunek i prędkość wiatru decydują o napływie zanieczyszczeń z zewnątrz, natomiast cisze niekorzystnie wpływają na przewietrzanie terenu i powodują lokalny wzrost koncentracji zanieczyszczeń.

Uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Poręby jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych, stanowiąca źródło niskiej emisji. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niepodłączonej do systemu ciepłowniczego jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny.

Na stan atmosfery w Gminie mają również wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na znacznych odcinkach dróg występują zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji oraz nienajlepszy stan nawierzchni. Wpływa to na ograniczanie płynności ruchu i zwiększenie poziomu emisji spalin.

Podstawowych informacji dotyczących stanu jakości powietrza dostarcza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

3.1.3. Ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu jest powiązana z budową geologiczną obszaru a także z zaszły i obecnymi procesami geomorfologicznymi. Ostateczną determinantą jest natomiast czynnik ludzki, który intensywnie modeluje powierzchnię terenu.

Obszar Poręby cechuje się urozmaiconą rzeźbą o charakterze wyżynnym i równinnym, miejscami rozciągniętymi dolinami cieków wodnych o przebiegu na ogół równoleżnikowym.

Obniżanie się powierzchni terenu Poręby przebiega w kierunku południowym i wschodnim. Najwyższym wzniesieniem jest wzgórze położone w Niwkach (365 m n.p.m.), w części południowej gminy najwyższym punktem jest Turkowa Góra osiągająca rzędną 358,7 m n.p.m. Najniżej położone tereny (296,2 m n.p.m.) znajdują się przy zachodniej granicy miasta w dolinie Czarnej Przemszy.

W morfologii terenu wyraźnie zaznaczają się trzy główne elementy krajobrazu:

- wzniesienia w północnej części miasta opadające w kierunku południowym i północnym, rozcięte dolinami prawobrzeżnych dopływów Czarnej Przemszy (Smudzówka, Potok z Krawcy, Potok z Kierszuli),
- wzniesienia w południowej części miasta opadające w kierunku północnym, płytko rozcięte słabo wykształconymi dolinami lewobrzeżnych dopływów Czarnej Przemszy (cieki bez nazwy),
- rozległe tereny płaskie lub lekko nachylone w kierunku południowym, dolina Mitręgi,
- teren doliny Czarnej Przemszy – przebiegający równoleżnikowo ze wschodu na zachód,
- tereny antropogeniczne, tereny przekształcone działalnością człowieka (wzrosty, warpie, zabudowa miejska, itp.).

Wysokości bezwzględne na przedmiotowym terenie kształtują się w przedziale od 314 m n. p. m. w dolinie dopływu Czarnej Przemszy do 354 m n.p.m. w południowej części przedmiotowego terenu. Lokalne deniwelacje terenu wynoszą zatem maksymalnie do 40 m. Spadki powierzchni terenu zróżnicowane, jednak umiarkowane. Geomorfologia terenu jest determinowana głównie przez budowę geologiczną obszaru oraz obiekty hydrograficzne.

3.1.4. Warunki geologiczne

Obszar Poręby w całości znajduje obręb struktur paleozoicznych Wyżyn Środkowopolskich zwany strukturą lub strefą krakowską. Obrzeża ona nieckę górnośląską od północnego-wschodu i północy. Pod względem tektonicznym cały obszar jest bardzo skomplikowany. Najbardziej charakterystycznym elementem budowy geologicznej jest występowanie rozległego dewońskiego Grzbietu Dębnicko-Siewierskiego. Antyklina ta od Brudzowic do Zawiercia wykazuje przebieg NWW-SEE.

ROZWÓJ BUDOWY GEOLOGICZNEJ

W dewonie środkowym i górnym istniało na tym obszarze morze, którego osady występują na obszarze Poręby - są to znacznej miąższości warstwy dolomitów i wapieni.

W karbonie dolnym także funkcjonowało na tym obszarze morze. Osadami tego morza są wapienie z wkładkami łupków oraz osady terygeniczne – iły, piaskowce, zlepieńce z wkładkami wapieni. W karbonie górnym wyniesione łańcuchy górskie były intensywnie niszczone. Rzeki płynące wtedy na wschód wynosiły z gór ogromne ilości materiału piaszczystego, sypiąc w zapadlisku rozległe stożki napływowe. Zapadlisko zarasta bujną roślinnością i bywa często zatapiane przez morze. W karbonie górnym wypiętrzają się Prakarpaty. Następnie są one intensywnie erodowane i dostarczają materiału, którym zasypywana jest wschodnia część Zagłębia Górnośląskiego. W tym czasie zagłębie limiczne wypełnia się osadami. Pod koniec karbonu następują silne ruchy orogeniczne, fałdujące i wypiętrzające.

Perm to okres lądowy – następuje wtedy niszczenie łańcuchów górskich i akumulacja osadów. We wschodniej części zagłębia silny wulkanizm wyrzuca na powierzchnię ziemi grube pokłady law i tufów. W piaskowcu pstrym dolnym i środkowym powstają płytkie jeziora wypełniane czerwonymi iłami, częściowo gipsami, a płynące rzeki osadzają piaszczyste stożki i zasypują doliny.

W recie zaczyna się transgresja morska, który trwa przez cały okres triasu środkowego. W triasie górnym morze opuszcza teren Górnego Śląska. Pozostały jedynie jeziora wypełniające się czerwonymi i pstryimi iłami. W tym czasie powstały warstwy wapieni słodkowodnych (wapienie woźnickie).

W okresie jury nastąpiła ponownie transgresja morska. Na terenie Poręby występują osady jury dolnej (lias) reprezentowane przez ily z węglem brunatnym, żwiry, łupki ilaste i glinki ogniotrwałe.

Współczesna rzeźba terenu uwarunkowana jest procesami zachodzącymi w czwartorzędzie. W dolnym czwartorzędzie (preplejstocenie) zachodziła intensywna erozja i denudacja. Podczas zlodowacenia południowopolskiego lądolód skandynawski pokrył teren Poręby. Doprowadziło to do zasypania wszystkich obniżień. W okresach późniejszych – interglacjału wielkiego – na skutek intensywniej erozji i denudacji pokrywa glacjalna uległa zniszczeniu. Ponowna akumulacja dolinna nastąpiła w okresie zlodowacenia bałtyckiego. Nastąpiło ponowne zasypanie dolin grubą warstwą osadów deluwialnych, proluwialnych i aluwialnych. Na przełomie plejstocenu i holocenu miało miejsce rozwiewanie pokryw piaszczystych, powstawanie wydym, a w dolinach erozja rzeczna. W holocenie Czarna Przemsza, Mitrega i Warta wymodelowały współczesne dna dolin.

Utwory dewonu zostały stwierdzone w otworach wiertniczych i studniach wierconych na głębokości około 180 m p.p.t i wykształcone są w postaci dolomitów i wapieni. Bezpośrednio na dewonie występują utwory triasu wykształcone w facjach retu (górną pstry piaskowiec), wapieni muszlowy, kajper i retyk.

Ret wykształcony jest w postaci dolomitów, wapieni i margli, niekiedy z wkładkami łupków, iłowców i gipsu.

Dolny wapień muszlowy zaczyna się warstwami gogolińskimi składającymi się z trzech poziomów wapieni falistych. Natomiast warstwy góraždzańskie, telebraturowe i karchowickie nie występują tutaj w swoim pierwotnym wykształceniu. Utwory te w znacznej części uległy procesom dolomityzacji i okruszczowania rudami cynku i ołowiu tworząc dolomity kruszconośne. Są to złoża metasomatyczne występujące od Tarnowskich Gór po Zawiercie i Olkusz. Ze względu na nierównomierne okruszczowanie i słabą mineralizację niektórych partii, złoża o znaczeniu gospodarczym występują tylko w pewnych rejonach. Środkowy wapień muszlowy wykształcony jest w postaci dolomitów diploporowych. Mają one postać dolomitów porowatych, ziarnistych, miejscami marglistych. Natomiast górny wapień muszlowy są to warstwy tarnowickie, wykształcone w postaci pelitycznych dolomitów, miejscami dolomitów marglistych, lokalnie z wkładkami margli.

Kajper i retyk reprezentują osady triasu górnego, które odsłaniają się dużymi płatami na powierzchni terenu. Kajper wykształcony jest jako kompleks pstrych mułowców i iłowców z wkładkami piaskowców, dolomitów i gipsów. Retyk reprezentowany jest głównie przez pstre iłowce – laminowane i warstwowane mułowcami i piaskowcami. Miejscami występują wkładki zlepieńców – brekcja lisowska, lub wkładki wapieni - wapienie woźnickie. Utwory te budują wyniesienia terenu w północnej i południowej części gminy, występując na północno-zachód, oraz szerokim pasem na południe od Poręby.

Jura na terenie gminy wykształcona jest w postaci utworów liasowych (jura dolna) reprezentowanych przez pstre i zielonkawe ily, piaski, mułowce i żwiry, a także cienkie wkładki syderytów ilastych i węgla brunatnego. Ten ostatni na terenie gminy występuje w okolicach Kierszuli, gdzie był eksploatowany. Utwory liasowe odsłaniają się na powierzchni terenu ciągnąc się szerokim pasem od Kierszuli w kierunku północno-zachodnim do granicy gminy, a w kierunku południowo wschodnim utwory te dochodzą do Zielonego Duktu.

Rozciągają się one również dużym płatem na zachód od Turkowej Góry, ponadto występują w postaci pojedynczych płatów o niewielkim rozprzestrzenieniu w centrum Poręby w rejonie ul. Myśliwskiej oraz na północ od Fryszerki.

Utwory czwartorzędowe wykształcone są w postaci piasków i żwirów lodowcowych zlodowacenia środkowopolskiego, wypełniających obniżenia morfologiczne terenu, zalegają one na utworach triasowych i jurajskich. Utwory te występują również szerokim płatem o niewielkiej miąższości na południu gminy. W rejonie Fryszerki występują piaski eoliczne w wydmach. Natomiast dolina Czarnej Przemszy wypełniona jest osadami fluwialnymi.

W granicach obszaru objętego obszarem przeważają osady jurajskie – ility, żwiry, łupki, glinki ogniotrwałe, węgiel brunatny oraz osady triasu – ility pstry z brekcją ilasto-wapienną oraz wapienie.

Rodzaj występujących surowców mineralnych jest bezpośrednio związany budową geologiczną Miasta. Do bogactw naturalnych występujących w granicach Poręby należą rudy cynku i ołowiu, występujące w dolomitach kruszonośnych i warstwach diploporowych wapienia muszlowego. Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w zasięgu dwóch złóż: Marciszów i Zawiercie 3.

Ciała rudne mają formy płytowe i gniazdowe, o maksymalnym rozprzestrzenieniu poziomym 300 do 400 m i miąższościach do kilkunastu metrów. W poszczególnych złożach zaznaczają się pewne odrębności pod względem treści mineralnej, zwłaszcza co do proporcji między zawartościami cynku i ołowiu. Średnie zawartości metali w poszczególnych złożach rud cynku i ołowiu tego terenu kształtują się następująco:

1. w złożu „Marciszów” Zn 3,2 % Pb 1,9 %,
2. w złożu „Zawiercie 3” Zn 3,6 % Pb 2,0 %,

W rudzie występuje także srebro i kadm. Zawartości maksymalne srebra wynoszą 80 g/t, a kadmu 1300 g/t.

Są to złoża w kategorii rozpoznania C2 (złoża i zasoby wstępnie zbadane - w kategorii C2 rodzaj i jakość kopaliny powinny być zbadane w pełnym zakresie z punktu widzenia wszystkich możliwych jej zastosowań).

Z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego klasyfikacja złóż rud cynku i ołowiu na terenie Poręby zalicza je do złóż konfliktowych z uwagi na ogólną uciążliwość ich eksploatacji i przeróbki dla środowiska przyrodniczego oraz ochronę wód.

Nie wskazuje się aktualnych terenów i obszarów górniczych.

Rysunek 6. Złoże surowców

Zgodnie z metodyką opisaną w objaśnieniach do Mapy Geośrodowiskowej Polski z oceny wyłączone zostały: tereny objęte ochroną prawną, obszary lasów, powierzchnie występowania chronionych gruntów rolnych i łąk na glebach organicznych, oraz rejony zwartej zabudowy komunalnej i przemysłowej. Terenami wyłączonymi z oceny były także obszary udokumentowanych złóż występujących na powierzchni.

Warunkami korzystnymi dla budownictwa odznaczają się niezawodnione grunty spoiste (piaski i żwiry), grunty skaliste i kamieniste (wapienie i dolomity oraz ich rumosze i zwietrzeliny), grunty spoiste (iły). Grunty piaszczysto-żwirowe mają genezę wodnolodowcową. Powstały w okresie zlodowacenia odry. Tereny korzystne dla budownictwa obejmują większość obszaru miasta.

Warunkami niekorzystnymi dla budownictwa odznaczają się grunty słabonośne (piaski luźne pochodzenia rzeczno). Są to jednocześnie obszary płytkiego występowania wód gruntowych na głębokości mniejszej niż 2 m p.p.t. Na terenach tych zabudowa powinna być poprzedzona szczegółowymi badaniami podłoża w postaci zarówno dokumentacji geotechnicznych jak i obowiązkowo geologiczno-inżynierskich. Tereny o niekorzystnych warunkach podłoża budowlanego występują w Niwkach, północno-zachodniej części Krawcy, południowej i północnej części Kierszuli oraz na całej długości doliny Czarnej Przemszy.

Generalnie budowę geologiczną Poręby – poza stokami Progu Woźnickiego i dolinami rzecznyymi – uznać należy za sprzyjającą różnym formom zabudowy.

Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk na terenie Poręby. System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG¹ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.

3.1.5. Warunki hydrograficzne

Obszar Poręby położony jest w obrębie dorzeczy Wisły i Odry. Dział wodny I rzędu przebiega z północy na południowy zachód miasta. Przeważająca część miasta należy do dorzecza Wisły i jest odwadniana przez rzekę Czarą Przemszą (odcinek źródłowy Przemszy lewostronnego dopływu Wisły). Południowo-zachodnia część gminy odwadniana jest przez dopływy Mitręgi (lewostronny dopływ Czarnej Przemszy). Wszystkie nazwy rzek są zgodne z referencyjną Mapą Podziału Hydrograficznego Polski (<http://mapa.kzgw.gov.pl/>).

Dział wodny I rzędu, rozdzielający dorzecza Wisły i Odry, przebiega przez kulminacje terenu i ma charakter pewny. W dorzeczu Wisły działy wodne III, IV i V rzędu mają najczęściej przebiegi pewne, zaburzone tam, gdzie występuje gęsta sieć rowów melioracyjnych (południowa część gminy).

Powierzchniowa sieć hydrograficzna w zlewni Czarnej Przemszy jest dobrze rozwinięta. Głównymi dopływami Czarnej Przemszy na terenie Poręby są prawostronne: Potok Kierszula, Potok Krawce, Smudzówka. Wszystkie wymienione rzeki i potoki zasilane są wodami niewielkich, ale bardzo licznych cieków stałych i okresowych. Występuje tu także gęsta sieć rowów melioracyjnych (w południowej części gminy).

W obrazie powierzchniowej sieci hydrograficznej znaczącą rolę odgrywają sztuczne zbiorniki wodne. Na terenie Poręby głównymi zbiornikami wodnymi są położone w jej dolinie: Jezioro Poręba I o powierzchni 0,039 km² i jezioro Poręba II o powierzchni 0,11 km². Najwięcej niewielkich zbiorników wodnych położonych jest w południowej części miasta. Wypełniają one wyrobiska po płytkiej eksploatacji węgla brunatnego. W większości są to zbiorniki o powierzchni nieprzekraczającej kilku hektarów.

W granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego identyfikuje się bezimienne dopływy cieków Czarna Przemsza i Kierszula oraz jeden niewielki sztuczny zbiornik wodny.

Cieki miejscami płyną zdegradowanymi dolinami rzecznyymi. Obserwowane są zaburzenia pierwotnych spadków terenu, zmiany bazy erozyjnej rzek i utrudnione zachowanie kierunku przepływu wody. Cieki na wielu odcinkach zostały przebudowane lub zyskały techniczną zabudowę koryta.

Stosunki wodne w Gminie uległy przekształceniom antropogenicznym, takim jak:

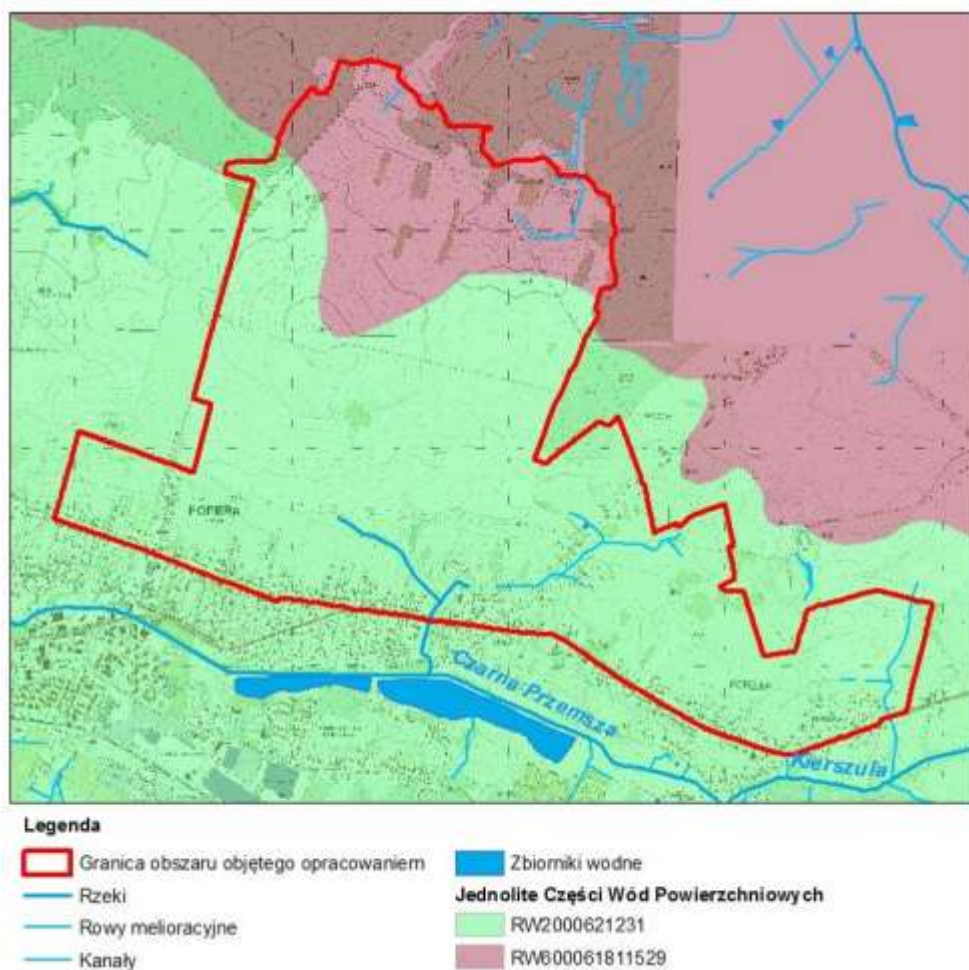
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych,
- zmiany morfologicznego charakteru koryt rzecznych,
- zmiany powierzchniowej sieci hydrograficznej spowodowane m.in. praktyką przeciwpowodziową,
- wzrost powierzchniowej retencji depresyjnej w postaci antropogenicznych zbiorników wodnych,
- zwiększenie ilości wody wchodzącej w lokalny obieg w wyniku jej przerzutów między zlewniami, co powoduje wzrost składowej antropogenicznej odpływu rzecznoego,
- antropogeniczne zaburzenia reżimu hydrologicznego cieków.

Według danych Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie², na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych powodziami.

---

¹ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

² <http://mapy.isok.gov.pl>

Rysunek 7. Elementy sieci hydrograficznej i Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Obszar objęty opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- PLRW20000621231 - Przemsza do zbiornika Przeczyce,
- PLRW600061811529 - Warta do Bożego Stoku.

Ich charakterystyka została zamieszczona poniżej w tabeli.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne, przemysłowe i górnicze (w tym poza granicami Miasta) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze spłukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

Tabela 1. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja		Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje	Uzasadnienie derogacji
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP) Region wodny	Dorzecze					
PLRW2000 621231	Przemsza do zbiornika Przeczyce	MW0201 region wodny Małej Wisły	obszar dorzecza Wisły	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
PLRW6000 61811529	Warta do Bożego Stoku	W0101 region wodny Warty	obszar dorzecza Odry	naturalna część wód	dobry	niezagrożona	-	-

3.1.6. Warunki hydrogeologiczne

Analizowany obszar znajduje się w obrębie do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego z głównym poziomem użytkowym, szczelinowo-krasowym w wapieniach i dolomitach triasu dolnego i środkowego. Poziom ten zalega na głębokości 10 – 100 m, wydajności wahają się od 10 do 600 m³/h, a wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Drugorzędny poziom wodonośny, w piaskach i piaszczowcach jury dolnej zalega na głębokości do 20 m, a wydajności wahają się od 2 do 10 m³/h.

Piętro czwartorzędowe ma tu podrzędne znaczenie, charakteryzuje się występowaniem wód w utworach aluwialnych dolin rzecznych zwłaszcza w dolinie Czarnej Przemszy lub dolinach jej dopływów. Nie ma ono znaczenia gospodarczego, a głębokość jego występowania jest silnie uzależniona od poziomu wody w rzece. Poziom ten ujmowany studniami gospodarskimi oraz drenowany siecią hydrograficzną, charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem, leżącym na różnej głębokości a mianowicie: 1–2 m w obrębie doliny Czarnej Przemszy i 5–10 m na terenie wysoczyznowym.

Na terenie gminy Poręba główne poziomy wód podziemnych występują w utworach triasowych – w obrębie dwóch zbiorników wód podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie obejmujący przeważającą część gminy i nr 327 Lubliniec – Myszków występujący w północnej części gminy.

Zbiorniki te zbudowane są ze skał dolomityczno-wapiennych i prowadzą wody szczelinowo-krasowo-porowe. Triasowe piętro wodonośne związane jest z dolomitowo-wapiennymi utworami środkowego i dolnego triasu. Filtracja ma tu charakter szczelinowy, a zawodnienie charakteryzuje się dużą zmiennością, co spowodowane jest różnym stopniem spękania i skawernowania wodonośca. Większą przepuszczalnością charakteryzują się dolomity diploporowe i kruszconośne, a mniejszą warstwy gogolińskie i ret. Zwierciadło wody piętra triasowego ma obecnie charakter subartezyjski. Zaznacza się obniżanie zwierciadła wód spowodowane głównie wpływem odwodnienia kopalń cynku i ołowiu, oraz intensywnym poborem wód z ujęć. Wodonośny trias w rejonie Poręby zalega na zawodnionych utworach górnego i środkowego dewonu, wykształconego jako dolomity, wapienie krystaliczne i margle, co powoduje że filtracja ma charakter szczelinowy. Z uwagi na brak ciągłej warstwy izolacyjnej oraz kontakty hydrauliczne poprzez uskoki piętro dewońskie rozpatrywane jest łącznie z triasowym. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się powierzchniowo na wychodniach utworów triasowych.

Na terenie gminy poziom ten ujmowany jest studniami wierconymi. Ujęcia zlokalizowane są przy ul. Działkowej (2 studnie - studnia 38 i 38bis), przy ul. Wiedzy (studnia 23bis), oraz na Krzemieniu (studnia 40II).

Zwierciadło wody w triasowej serii węglanowej występuje na głębokości od około 56 do 88 m ppt, a wielkość napięcia w rejonach występowania pokrywy utworów ilastych waha się od 22 do 88 m. Wydajność eksploatacyjna studni wynosi od kilkudziesięciu do prawie 200 m³/h przy depresjach rzędu od 17 do 33 m. Współczynniki filtracji charakteryzują się dużą zmiennością i wahają się w granicach od 4,88×10,7 m/s do 8,02×10,3 m/s. Obszarami alimentacyjnymi warstwy wodonośnej są przede wszystkim wychodnie utworów węglanowych triasu, a lokalnie strefy kontaktów tektonicznych i sedymentacyjnych oraz wymyć sedymentacyjnych. Strefami drenażu są doliny rzeczne, zwłaszcza dolina Czarnej Przemszy. Ujęcia wód podziemnych mają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej, brak jest jednak opracowanych stref ochrony pośredniej ujęć.

Teren gminy Poręba jest położony w obrębie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr PLGW200112 (przeważająca część gminy), nr PLGW600099 (północno-wschodnia część Poręby).

Generalnie teren Poręby charakteryzuje się korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Poza dolinami rzeczными, gdzie zwierciadło wody podziemnej zalega płycej, nie ma zagrożeń związanych z podtopieniami terenu przez utrudniony odpływ wód podziemnych. Pewnym zagrożeniem jest możliwość

odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do środowiska poprzez nielegalne wyloty kanalizacji oraz nieszczelne szamba. Ścieki te są źródłem głównie zanieczyszczeń takich jak: BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Źródłem zanieczyszczeń są również wody opadowe spływające z terenów rolniczych (zawierających zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych) oraz dróg, parkingów.

3.1.7. Warunki glebowo-rolnicze

Gleby występujące na terenie Gminy związane są bezpośrednio z budową geologiczną i rzeźbą terenu. Ponadto wpływ na stan i jakość gleb ma również pośrednio czynnik ludzki.

Na terenie Poręby dominują gleby bielcowe. Największe ich powierzchnie występują w południowej i zachodniej części miasta. Największym zróżnicowaniem pod względem występowania gleb charakteryzuje się dzielnica Niwki. Występują tu niewielkie płaty gleb czarnoziemnych właściwych na północnych stokach Progu Woźnickiego i gleby brunatne właściwe na północno zachodnich stokach Progu Woźnickiego. Na zboczach wzniesienia (na którym położone są Niwki) występują rędziny brunatnoziemne, miejscami czarne ziemie zdegradowane i szare. U podnóża tego wzniesienia występują gleby brunatne wylugowane. W północnej części miasta położonej w obrębie Progu Woźnickiego głównymi typami gleb są czarne ziemie zdegradowane i szare, gleby brunatne wylugowane, rędziny brunatnoziemne oraz bielice. Dolinę Czarnej Przemszy oraz jej głównych prawostronnych dopływów wyścielają mady, miejscami są gleby mułowo – torfowe i torfowo – mułowe.

Grunty rolne i użytkowane rolniczo stanowią na terenie Poręby aż 19,4 km² co stanowi 48,5 % ogólnej powierzchni miasta. Użytkowana rolniczo jest północna część miasta: Niwki Krawce, a także wielkoobszarowe pola uprawne ciągnące się w kierunku Zawiercia.

Analiza struktury typologicznej i rodzajowej gleb wskazuje, że na terenie Poręby przeważa kompleks zbożowo-pastewny mocny (klasy bonitacji gleb IIIb i IVa), który zajmuje 31% powierzchni gruntów ornych. Użytki zielone średnie zajmują 23,5% gruntów ornych. Pozostałe kompleksy stanowią: ziemniaczany słaby – 10,3% (kl. IV b i V), pszenney dobry – 11% (kl. II, IIIa, i IIIb), pszenney wadliwy 6,8% (kl. IIIb, IVa i IVb), użytki zielone słabe i bardzo słabe 4,6%, żytnio – łubinowy – 3,4% (kl. VI), żytnio ziemniaczany dobry – 1,8%, żytnio ziemniaczany bardzo dobry – 0,6. Grunty nieprzydatne rolniczo stanowią 0,5% powierzchni gruntów ornych na terenie Poręby.

W uprawach największą powierzchnię zajmują zboża: pszenica, pszenżyto i mieszanki zbożowe, będące paszą dla zwierząt gospodarskich. Mniejszy udział stanowią rośliny okopowe.

Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk na przedmiotowym terenie. System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG³ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.

3.1.8. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe

Pod pojęciem „krajobraz naturalny” (za J. Kondrackim, 1978) rozumiemy typ terenu o swoistej strukturze, składający się z wzajemnie powiązanych elementów: rzeźby terenu, budowy geologicznej, stosunków wodnych, warunków klimatycznych, stosunków biocenotycznych i glebowych, a także efektów gospodarki ludzkiej, których wyrazem jest modyfikacja warunków przyrodniczych (bez wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych).

---

³ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

W świetle tej definicji na terenie opracowania wyróżnić możemy krajobrazy należące do 2 klas, 1 rodzaju i 1 gatunku. Tereny położone na Progu Woźnickim oraz Garbie Tarnogórskim możemy zaliczyć do krajobrazów wyżynnych (II), na skałach węglanowych (B).

W 2012 roku T. J. Chmielewski zaproponował klasyfikację stopnia aktualnego antropogenicznego przekształcenia krajobrazu, uwzględniającą 3 typy: krajobrazy przyrodnicze, krajobrazy przyrodniczo-kulturowe oraz krajobrazy kulturowe, z których każdy zróżnicował na 4 podtypy, tworząc w sumie 12-stopniową skalę stopnia antropogenicznego przekształcenia krajobrazów (Chmielewski, 2012, Chmielewski i in. 2015).

Ponieważ to działalność człowieka sukcesywnie przekształcającego środowisko przyrodnicze prowadzi do kształtowania się kolejnych faz rozwoju krajobrazów (od przyrodniczych do kulturowych), jako podstawowe kryteria klasyfikacji krajobrazów przyjęto:

- Skalę aktualnego antropogenicznego przekształcenia terenu; jest to kryterium strukturalno-procesowe (funkcjonalne), służące do uszeregowania krajobrazów wzdłuż umownego gradientu zastępowania naturalnych form i czynników kształtujących krajobraz przez formy i czynniki antropogeniczne. Za „aktualny” przyjęto stan nie starszy niż sprzed 10 lat (1/2 przewidzianego w „Ustawie krajobrazowej” interwału sporządzania audytu krajobrazowego oraz 1/2 okresu ważności planów ochrony obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo). Kryterium to służy do wyodrębniania głównych jednostek typologicznych, określonych jako grupy krajobrazów aktualnych.
- Dominujące formy pokrycia i intensywność zagospodarowania terenu oraz obecne cechy struktury przestrzennej. Kryteria te stanowią podstawę do wyodrębniania typów i podtypów krajobrazów aktualnych.

Na terenie miasta Poręba wyodrębniono 6 grupy, 5 typów oraz 8 podtypów krajobrazów.

- Grupa A: Krajobrazy przyrodnicze kulturowo użytkowane funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka. W tej grupie na terenie Poręby wyodrębniono typ 3 – Leśne; występujące na terenie Poręby znalazły się w podtypach: z przewagą siedlisk borowych (3a), z przewagą siedlisk lasowych (3b). Krajobrazy te zajmują większą część obszaru miasta.
- Grupa B: Krajobrazy przyrodniczo – kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych i świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. W tej grupie wyodrębniono trzy typy: 6, 7 i 8.

Typ 6 Wiejskie (rolnicze) podtyp 6c z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola, podtyp 6e z przewagą wielkoobszarowych pól i/lub łąk i pastwisk. Ten typ krajobrazu charakteryzuje Niwki, Krawce, część Kierszuli.

Typ 8 Podmiejskie i rezydencjalne podtyp 8c Miejscowości o zwartej zabudowie, wielorzędowej, zabudowie o charakterze wiejskim z ogrodami przydomowymi bez funkcjonujących obszarów polnych. Ten typ krajobrazu występuje w części miasta Poręba, Niwek, Krawcy, Kierszuli, Dziechciarzy, Krzemiendy. Podtyp 8d Zróżnicowana topologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych. Ten krajobraz charakteryzuje część Krawcy.

Typ 9 Małomiasteczkowe podtyp 9b Miasteczka o charakterze współczesnym. Ten typ krajobrazu charakteryzuje część centralną miasta Poręba.

Typ 12 Przemysłowe, podtyp 12a Duże kompleksy przemysłowe. Tu zaliczono tereny zakładów przemysłowych: tzw. „Stary zakład” oraz teren byłego zakładu „FUM Poręba”.

Krajobraz przedmiotowego terenu jest stosunkowo urozmaicony. Dominują tu użytki rolne (głównie odłogi), łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. W północnej

części występują niewielkie płyty lasów. Z kolei w południowej części opracowania, wzdłuż ulic Wyzwolenia i Armii Krajowej, zlokalizowane są tereny zabudowane, głównie o charakterze terenów mieszkaniowych jednorodzinnych.

Wśród terenów atrakcyjnych dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie wskazać można głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalają na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Obszary najatrakcyjniejsze to wszystkie wymieniane wcześniej zbiorniki wodne i ich wybrzeża cechujące się dużą dostępnością oraz potencjałem dla penetracji turystycznej pieszej i rowerowej. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem obszaru są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

Do istotniejszych ograniczeń (barier) w wymianie materii należy droga krajowa nr 78, która przebiega tożsamo z południową granicą opracowania.

3.1.9. Biosfera

Potencjalna roślinność naturalna

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej rozumie się hipotetyczny stan roślinności, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez siedlisko. Potencjalna roślinność naturalna opisywana jest przy pomocy podstawowych typologicznych jednostek geobotanicznych, jakimi są zespoły roślinne. Używane w legendzie mapy potencjalnej roślinności naturalnej łacińskie nazwy zbiorowisk są znanymi z badań w danym regionie końcowymi etapami w szeregu rozwojowym zbiorowisk roślinnych w sukcesji pierwotnej lub wtórnej, które możliwe są do zrealizowania na danym siedlisku. Potencjalna roślinność naturalna opisuje ekologiczną specyfikę siedlisk w stanie takim, w jakim się one w danym momencie znajdują, to jest z uwzględnieniem wszystkich istotnych i trwałych przekształceń w siedlisku jakie zostały wprowadzone przez człowieka.

Na obszarze gminy Poręba stwierdzono występowanie 7 jednostek potencjalnej roślinności naturalnej. Ich charakterystyka przedstawia się następująco:

- Niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Fraxino-Alnetum* (*Circae-Alnetum*) –eutroficzne i wybitnie higrofilne lasy z panującą olszą czarną i domieszką jesionu, wykształcające się na siedliskach lekko zabagnionych, w dolinach wolno płynących cieków wodnych. W runie o charakterze ziołoroślowym występuje stała domieszka gatunków olsowych i szuwarowych.
- Grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (*Tilio-Carpinetum*) –wielogatunkowe lasy liściaste w typie lasu świeżego i wilgotnego z dominacją dębu szypułkowego i graba *Carpinus betulus*, z udziałem buka *Fagus sylvatica*, lipy drobnolistnej *Tilia cordata*, świerka i jodły *Abies alba*. Występują tu w odmianie geograficznej małopolskiej z bukiem i jodłą, w formie wyżynnej zróżnicowanej na serię ubogą i żyzną.
- Żyzna buczyna sudecka (*Dentario enneaphylli-Fagetum*); forma podgórska –żyzny las bukowy zajmujący siedliska w typie lasu świeżego i wilgotnego, wykształcający się na glebach wapniowcowych, z obecnością żywca dziewięciolistnego *Dentaria enneaphyllos* w runie.
- Niżowa dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego (*Calamagrostio-Quercetum petraeae*) – zbiorowiska w typie siedliskowym boru mieszanego wykształcające się na glebach świeżych, z panującym

dębem bezszypułkowym w drzewostanie, w runie przeważają ogólnoleśne acidofilne gatunki (np: trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, śmiełek pogięty *Deschampsia flexuosa*, pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense*, orlica pospolita *Pteridium aquilinum*) i z udziałem kłosówki miękkiej *Holcus mollis* i jastrzębców *Hieracium* sp.

- Kontynentalny bór mieszany (*Pino-Quercetum* = *Quercus robur* - *Pinetum*) – mezotroficzne zbiorowisko leśne z udziałem w drzewostanie sosny oraz dębu, nawiązujące florystycznie i siedliskowo z jednej strony do borów sosnowych, a z drugiej do zbiorowisk z klasy *Quercus-Fagetalia*: ciepłolubnych dąbrów i uboższych postaci grądów.
- Suboceaniczne śródlądowe bory sosnowe w kompleksie boru świeżego *Leucobryo-Pinetum* na siedliskach świeżych z niskim poziomem wody gruntowej i boru suchego *Cladonio-Pinetum* na siedliskach suchych i ubogich z bardzo niskim poziomem wody gruntowej i boru wilgotnego *Molinio-Pinetum* na siedliskach ubogich z wysokim i zmiennym w ciągu roku poziomem wody w glebie – są to acidofilne oligo i mezotroficzne zbiorowiska borowe z dominacją sosny w drzewostanie i z runem krzewinkowo- lub trawiasto-mszystym.
- Podgórski wilgotny bór trzcinnikowy (*Calamagrostis villosae-Pinetum*) – zbiorowisko w typie siedliskowym boru bagiennego lub wilgotnego z drzewostanem świerkowo-sosnowym i ubogim florystycznie runem z dominacją borówki czernicy *Vaccinium myrtillus* oraz mchów. Cechą charakterystyczną jest stały i obfity udział trzcinika owłosionego *Calamagrostis villosa*. Wykształca się na glebach torfiastych, w miejscach obniżonych, płaskich i dość wilgotnych.

Największą powierzchnię w mieście zajmują grądy, występujące w jego środkowej części. W części południowej dominuje podgórski bór trzcinnikowy. Pozostałe jednostki reprezentowane są przez małe powierzchniowo płaty.

Flora

Flora roślin naczyniowych Poręby nie została dotąd zbadana dokładnie. Na podstawie dostępnych danych i obserwacji i obserwacji własnych można oszacować, że na terenie miasta występuje ponad 600 gatunków roślin naczyniowych. W większości są to gatunki pospolite w całej Polsce. Na uwagę zasługują gatunki obecnie chronione oraz gatunki górskie, których występowanie nadaje osobliwy charakter florze miasta. Wśród gatunków chronionych przeważają gatunki związane z siedliskami leśnymi (buławnik wielkokwiatowy, żłobik koralowy, ciemiężca zielona, kruszczyk szerokolistny, k. połabski, k. siny, wawrzynek wilczełyko, cieszynianka wiosenna i in.) oraz łąkowymi (m.in. zimowit jesienny, kukułka Fuchsa, k. szerokolistna, goryczka wąskolistna, kosaciec syberyjski, pełnik europejski). Wiele z tych gatunków jest zagrożonych w Europie, Polsce i w województwie śląskim.

Element górski we florze Poręby reprezentowany jest m. in. przez: jodłę, jawora, trzcinnika owłosionego, rzeżusznika Hallera, buka, lepiężnika białego, świerka, bez koralowy, ciemiężycę zieloną, tojeść gajową i starca kędzierzawego.

Roślinność rzeczywista miasta Poręba nie była przedmiotem badań fitosocjologów. Takich badań doczekały się tylko niektóre obszary, głównie leśne. Dotychczas stwierdzono tu występowanie około 66 zespołów i zbiorowisk roślinnych, które należą do 19 klas roślinności. Wiele płątów roślinności jest tak przekształconych antropogenicznie, że nie można ich zaklasyfikować do systemu fitosocjologicznego.

Powierzchniowo dominują zbiorowiska leśne i zaroślowe, a następnie zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe oraz pól uprawnych, znaczący jest także udział powierzchniowy zbiorowisk ruderalnych związanych z zabudową. Najliczniejsze są zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe (12 syntaksonów), terenów ruderalnych i pól uprawnych (11) oraz szuwarowe (11) i leśne (9). Do najrzadszych należą zbiorowiska:

pleustonowe (1), terofitów letnich (1), źródliskowe (2), torfowisk niskich i przejściowych (2) i brzegów zbiorników wodnych.

Na szczególną uwagę zasługują zbiorowiska roślinne zamieszczone w czerwonej liście zbiorowisk województwa śląskiego. Jest ich 21. (1 w kategorii wymierających (E), 12 w kategorii narażonych (V), 2 o nieokreślonej kategorii zagrożenia (I) i 6 zbiorowisk rzadkich (R)). Aż 12 z nich to zbiorowiska wodne i od wód zależne.

Do zbiorowisk wymierających należy mszar przygiełki białej. Wśród zbiorowisk narażonych należy wymienić zbiorowiska pól uprawnych, łąk i pastwisk oraz lasów liściastych. Rzadkimi w województwie śląskim zbiorowiskami występującymi w Porębie są:

zbiorowiska źródliskowe, szuwaru jeżogłówki i turzycy pęcherzykowatej, ziołorośla z lepiężnikiem białym oraz zespół łągu olszowo-jesionowego.

W mieście Poręba, oprócz zbiorowisk roślinnych składających się z rodzimych gatunków, wykształcają się również zbiorowiska zdominowane przez gatunki obce. Do nich należą m. in.: zespół moczarki kanadyjskiej w wodach Przemszy oraz porastające brzegi: zbiorowisko z nawłocią późną oraz zespoły: niecierpka drobnokwiatowego, rudbekii nagiej i nawłoci. Nierzadko obserwować można zbiorowiska, które budują gatunki inwazyjne – rdestowiec ostrokończysty i niecierpek himalajski.

Fauna

Fauna Poręby nie była dotąd badana gruntownie, a uwaga ta dotyczy zwłaszcza zwierząt bezkręgowych. Badania własne i dostępne dane dla gatunków podlegających ochronie wykazały obecność 8 gatunków bezkręgowców oraz 81 gatunków kręgowców (w tym 4 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 65 gatunków ptaków i 7 gatunków ssaków). Danych z inwentaryzacji nie uzupełniono o informacje z innych źródeł, gdyż ogólnodostępne bazy danych prezentują wyniki w siatkach kwadratów, w związku z czym ich dokładność lokalizacji nie jest pewna. Należy zaznaczyć, że wykazane liczby nie odzwierciedlają w pełni bogactwa zwierząt omawianej gminy. Dopiero dokładna, prowadzona przez kilka sezonów interdyscyplinarna inwentaryzacja wykazałaby rzeczywistą liczbę gatunków zwierząt zasiedlających obszar gminy Poręba.

Najpospolitszymi gatunkami w gminie są zwierzęta łowne, w tym: dzik, lis rudy, sarna, jeleni, zając szarak, bażant. Znaczne jest bogactwo awifauny, która reprezentowana jest przez gatunki typowo leśne oraz związane z terenami otwartymi (agrocenozy). Nielicznie notowano gatunki związane ze środowiskami wodnymi, które na terenie gminy nie są rozpowszechnione. Wśród płazów notowano najczęściej żaby zielone, które występują w licznych zbiornikach śródlęśnych, w lasach natomiast obserwowano ropuchę szarą i żabę trawną. W wodach płynących i stawach bytują gatunki nie objęte ochroną prawną, takie jak: brzana, węgorz, lin, pstrąg potokowy i tęczowy, sum. Drobne zbiorniki śródlęsne są siedliskiem chronionych i zagrożonych gatunków ważek, takich jak: zalotka białoczelna, z. większa, trzepla zielona i iglica mała. Ta ostatnia chroniona jest Dyrektywą Siedliskową i wymaga wyznaczenia strefy ochronnej.

Obszary zurbanizowane to biotopy gatunków synurbijnych, takich jak: wróbel, kawka, sroka, kopciuszek, sierpówka, gołąb miejski, jerzyk, dymówka. Łąki i pastwiska oraz towarzyszące im zadrzewienia zasiedlają takie gatunki, jak: potrzuszc, skowronek, trznadel, gąsiorek, kapturka.

Lasy i zadrzewienia zasiedlają takie ptaki, jak: świstunka leśna, kowalik, dzięcioł duży, bogatka, pełzacz ogrodowy, sójka, rudzik, piecuszek, pierwiosnek. Do najcenniejszych gatunków leśnych należy zaliczyć: bociana czarnego, dzięcioła czarnego, dz. średniego, dz. zielonego, muchołówkę żałobną, m. szarą, sóweczkę.

3.1.10. Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne

W granicach przedmiotowego terenu nie wskazano punktowych, jak i obszarowych form ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody, jak również ogólnokrajowych korytarzy ekologicznych.

Jedynie w północno-zachodniej części przedmiotowego terenu, na obszarze leśnym, wskazano fragment korytarza ekologicznego chiropterologicznego łączącego określonego w ramach korytarzy ekologicznych województwa śląskiego⁴.

3.1.11. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze objętym planem ustala się objęcie ochroną w planie następujących obiektów zabytkowych: krzyż drewniany przy kościele – ul. 3 Maja 98, kapliczka – ul. Wyspiańskiego.

Ponadto w obszarze planu znajdują się następujące zabytki archeologiczne – stanowiska archeologiczne:

- 1) AZP 93–51/5;
- 2) AZP 93–51/8;
- 3) AZP 93–51/9;
- 4) AZP 93–51/10.

3.2 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przyjęte w projekcie planu przeznaczenia, analiza obecnego zagospodarowania i uwarunkowań terenu oraz polityka przestrzenna zawarta w procedowanym studium nie wykazują sprzeczności bądź wyraźnych konfliktów ekologiczno-ekonomicznych.

W projekcie planu proponowane są modyfikacje w stosunku do aktualnego stanu użytkowania, jednak propozycje zawarte w projekcie planu stanowią kontynuację głównej dotychczasowej funkcji mieszkaniowej, usługowej, rolniczej, terenów zieleni i wód oraz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Dodatkowo wprowadza się działalność produkcyjną, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

---

⁴ Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis].

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być kompleksy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także tereny infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. W mniejszym stopniu na środowisko oddziaływać mogą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem).

W odniesieniu do istniejącej sytuacji planistycznej, głównym, zauważalnym kierunkiem przyjętym w ocenianym dokumencie jest wprowadzenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej w częściach centralnej i wschodniej obszaru. Ponadto poszerza się na przedmiotowym obszarze tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem), a także zabezpiecza się tereny rolne, tereny zieleni i wód (ogółem) oraz tereny infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Najciekawsze pod względem przyrodniczym oraz atrakcyjne dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie są głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalają na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Obszary najatrakcyjniejsze to wszystkie wymieniane wcześniej zbiorniki wodne i ich wybrzeża cechujące się dużą dostępnością oraz potencjałem dla penetracji turystycznej pieszej i rowerowej. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem obszaru są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

Na części terenów biologicznie czynnych zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane z przekształceniem i zabudową terenu. Można zatem przyjąć, iż w związku z tym może dojść do przekształcenia obszarów biologicznie czynnych. Taka forma zainwestowania może ograniczyć walory przedmiotowego obszaru. Przy realizacji ustaleń planu przerwana zostanie otwartość kompozycyjna, ograniczone zostaną walory przyrodnicze i udział powierzchni biologicznie czynnej.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu

Na stan powietrza na obszarze miasta Poręba, mają wpływ różnorodne źródła emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Źródła te można podzielić na:

- punktowe – są to głównie emisje przemysłowe, powstające w trakcie procesów technologicznych, odprowadzane emitorami o średniej wysokości. Zaliczyć tu można przede wszystkim zakłady produkujące meble, niekontrolowane spalające odpady z produkcji. Emisja z tego typu źródeł ma najszerzy zasięg oddziaływania;
- obszarowe – są to głównie emisje ze spalania na cele ciepłownicze w lokalnych oraz indywidualnych kotłowniach. Skupiska domów z indywidualnym ogrzewaniem tworzą obszary będące źródłem tzw. niskiej emisji. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców powoduje że spalany jest opał niskiej jakości oraz odpady między innymi tworzywa sztuczne czy opady papierowe. Innym źródłem obszarowym jest nieczynne składowisko odpadów ze względu na możliwą emisję metanu lub pylenie;
- liniowe – przede wszystkim transport drogowy – dotyczy to głównie nadmiernie obciążonej drogi krajowej nr 78.

Na obszarze Poręby nie ma scentralizowanego systemu ciepłowniczego (ogrzewania zdalaczynnego). Istnieją jedynie słabo rozbudowane sieci niskoparametrowe zasilane z osiedlowych kotłowni lokalnych. Potrzeby cieplne pokrywane są z lokalnych kotłowni zasilających mieszkalne budynki wielorodzinne, z kotłowni indywidualnych zasilających obiekty użyteczności publicznej i podmioty gospodarcze oraz z wykorzystaniem indywidualnego ogrzewania etażowego i piecowego. Głównym surowcem energetycznym w sektorze komunalno-bytowym w mieście jest węgiel, a w dalszej kolejności gaz sieciowy, olej opałowy oraz energia elektryczna. Gospodarstwa domowe korzystają w zdecydowanej większości z niskosprawnych palenisk węglowych opalanych najczęściej niskogatunkowym węglem. Zanieczyszczenia emitowane są emitorami o wysokości do około 10 m, co powoduje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń po najbliższej okolicy.

Ocenę jakości powietrza w mieście Poręba wykonano na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, Raport za rok 2018” (WIOŚ, Katowice). Miasto Poręba położone jest w obrębie strefy śląskiej PL2405, w której dokonuje się oceny jakości powietrza pod kątem zawartości: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu PM₁₀; ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz pyłu PM_{2,5}. Ocena jakości powietrza za rok 2018, uwzględniająca kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin, obejmująca 12 substancji wykazała:

- ▶ W klasyfikacji dla kryterium ochrony zdrowia:

Ze względu na ochronę zdrowia – klasę C, wymagającą wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza POP, z uwagi na występowanie na terenie strefy obszarów, na których odnotowano przekroczenia średniodobowej wartości dopuszczalnej z ponadnormatywną częstością oraz rocznej wartości dopuszczalnej:

- dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(α)pirenu dla PM_{2,5};
- dla ozonu.

Ze względu na ochronę zdrowia – klasę A (poziom stężenie nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej i nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza):

- dla dwutlenku azotu,
- dla dwutlenku siarki,
- dla zanieczyszczeń takich, jak: benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel, tlenek węgla.
- ▶ W klasyfikacji dla kryterium ze względu na ochronę roślin w strefie śląskiej:
  - klasa C - przekroczenie poziomu docelowego ozonu,
  - klasa D2 - przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu,
  - klasa A - brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, a w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. nieużytków, dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń dwutlenku azotu jest emisja ze źródeł liniowych (komunikacyjnych).

Przyczyną wystąpienia przekroczeń ozonu jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka. Z badań przeprowadzonych na terenie Polski w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika, że ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej wykazującym tendencje do przekraczania poziomów dopuszczalnych na wielu obszarach kraju i Europy. Wysokie stężenia tej substancji pojawiają się w sprzyjających warunkach atmosferycznych, tj. przy wysokiej temperaturze i intensywnym promieniowaniu słonecznym.

5.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na warunki aerosanitarne na przedmiotowym terenie wpływ będą mieć między innymi zanieczyszczenia pochodzące z emitorów punktowych i liniowych. W związku z wprowadzeniem i poszerzeniem na przedmiotowym obszarze funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), terenów zabudowy usługowej (ogółem), terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, może dojść do zwiększenia ilości punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego emitujących szkodliwe związki powstające w procesie grzewczym i podczas użytkowania. Obszar obsługiwać będą drogi publiczne różnych klas oraz drogi wewnętrzne, które stanowią mogą liniowe źródła emisji zanieczyszczeń w postaci spalin samochodowych. W związku z obserwowaną tendencją do ciągłego wzrostu liczby pojazdów należy się liczyć z tym, że obszary zlokalizowane przy ciągach komunikacyjnych mogą być narażone przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń takich jak NO₂, SO₂, pył, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Zanieczyszczenia mogą tutaj być również nawiewane z terenów przyległych zgodnie z dominującym kierunkiem wiatrów (głównie zachodniego i południowo-zachodniego).

Ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą wpłynąć na zmianę topoklimatu analizowanego obszaru. Wprowadzenie (intensyfikacja) zabudowy na terenach do tej pory wolnych od zabudowy oraz wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni pokrytej roślinnością, będzie powodować zmianę

warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów zabudowanych. W wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się dalsze:

- obniżenie wilgotności powietrza,
- zmniejszenie prędkości wiatru, przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru,
- zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy,
- zwiększenie tempa spływu powierzchniowego,
- lokalne obniżenie wilgotności gruntu.

Sezonowo, w okresie grzewczym może dochodzić do podwyższenia stężeń zanieczyszczeń energetycznych związanych z indywidualnym system grzewczym budynków. Wpływa to na charakterystyczne dla okresu zimowego pogorszenie warunków sanitarnych powietrza. Spalanie w paleniskach domowych materiałów gorszej jakości oraz korzystanie z kotłów, pieców niższej klasy efektywności energetycznej może wpływać na emisję wielu groźnych związków organicznych, w tym głównie dioksyn i furanów. Niska emisja powoduje wzrost stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w sezonie grzewczym.

5.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Wprowadzenie i poszerzenie na przedmiotowym obszarze funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), terenów zabudowy usługowej (ogółem), terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, stanowi częściową zmianę (poszerzenie) w stosunku do aktualnego użytkowania terenu na przedmiotowym terenie. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości a tym samym poprawiające stan powietrza wymienia się:

- zachowanie standardów w zakresie ilości i jakości emitowanych spalin,
- korzystanie z lepszych jakościowo paliw spalanych w domowych oraz osiedlowych kotłach, piecach i kotłowniach,
- wyeliminowanie uciążliwych lub wadliwych urządzeń grzewczych na rzecz niskoemisyjnych kotłów,
- przyłączenie i korzystanie z lokalnej sieci zaopatrującej w ciepło,
- stosowanie proekologicznych źródeł energii dla wszystkich obiektów kubaturowych,
- termomodernizację obiektów,
- właściwą utylizację odpadów,
- modernizację, unowocześnienie szlaków komunikacyjnych.
- wprowadzenie zieleni izolacyjnej oddzielającej terenu produkcyjno-mieszkaniowe od terenów mieszkaniowych.

5.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu

Hałasem jest każdy niepożądany, nieprzyjemny, dokuczliwy, a nawet szkodliwy dźwięk, który praktycznie towarzyszy każdej działalności człowieka. Powszechność występowania hałasu powoduje wiele negatywnych skutków, szczególnie dla jakości życia i zdrowia człowieka.

Ochrona przed hałasem dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega

na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do terenów chronionych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112). Są one zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby. Zostały one przedstawione w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A W DB			
	DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCA ŹRÓDŁEM HAŁASU	
	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ B) TERENY ZABUDOWY ZWIĄZANEJ ZE STAŁYM LUB CZASOWYM POBYTEM DZIECI I MŁODZIEŻY C) TERENY DOMÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ	64	59	50	40
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO B) TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ C) TERENY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE D) TERENY MIESZKANIOWO-USŁUGOWE	68	59	55	45

Głównym źródłem hałasu na analizowanym terenie jest działalność usługowa i produkcyjna związana z funkcjonującym i poszerzanym obszarem obiektów usługowych, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także terenami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz w mniejszym stopniu terenów zabudowy usługowej (ogółem) i terenów rolniczych. Tutaj poziom hałasu jest kształtowany w głównej mierze przez charakter procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Planowane w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

Lokalnymi źródłami emisji hałasu na terenie opracowania jest także liniowe źródło hałasu związane z układem komunikacji drogowej. Głównym emiterem hałasu są pojazdy poruszające się po drogach utwardzonych. Największe natężenie ruchu odnotowywane jest na drodze krajowej nr 78 (ul. Wyzwolenia i Armii Krajowej). Czynniki wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, rodzaj

nawierzchni, ukształtowanie terenu oraz położenie drogi. Na poziom hałasu drogowego ma również wpływ stan techniczny dróg. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Zwiększone natężenie ruchu drogowego na terenie opracowania występuje przede wszystkim w godzinach porannych i popołudniowych, w czasie dojazdów do miejsc pracy, odbioru produktów oraz dostaw półproduktów wraz z obsługą procesu technologicznego oraz ciągły ruch tranzytowy. W tych godzinach wzdłuż dróg mogą występować podwyższone poziomy hałasu niekorzystnie oddziałujące na najbliższe położone tereny.

Na terenie objętym opracowaniem można odnotować sezonowe oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością rolniczą. Działalność rolnicza, zwłaszcza uprawa pól, opiera się w dużej mierze o procesy transportowe i magazynowe, gdzie źródłem hałasu są maszyny i urządzenia rolnicze. Oddziaływanie akustyczne wynikające z tego działu gospodarki narodowej wzrasta wraz z mechanizacją procesu uzyskiwania plonów i utrzymywania stad hodowlanych. Zabiegi agrotechniczne (tj. oranie, bronowanie, koszenie zboża) wykonywane są sezonowo przy użyciu sprzętu rolniczego. Zwalczanie uciążliwego hałasu regulowane jest przez szereg norm dotyczących szkodliwości hałasu w pojazdach i maszynach rolniczych oraz Dyrektywami Parlamentu Europejskiego w sprawie poziomu hałasu odczuwanego przez kierującego kołowymi ciągnikami rolniczymi lub leśnymi. Mechanizacja rolnictwa ulega ciągłym zmianom, co związane jest z dostosowaniem do wymogów Unii Europejskiej.⁵

Lokalnymi źródłami emisji hałasu na przedmiotowym terenie mogą być również funkcjonujące tu zakłady produkcyjne, usługowe.

Aktualnie w omawianych granicach dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Występujące na tym terenie usługi najczęściej powiązane są z funkcjami bytowymi. Pozostałe tereny ze względu na swój charakter pozbawione są obiektów związanych z emisją hałasu do środowiska. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Istniejące w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

W zakresie **ochrony przed hałasem** uwzględnia się maksymalny – dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach:

- 1) oznaczonych symbolem **MN** – jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych;
- 2) oznaczonych symbolem **MNU** – jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych;
- 3) oznaczonych symbolem **UO** – jak dla terenów zabudowy związanej z stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 4) oznaczonych symbolem **US, ZP** – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

5.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, głównymi źródłami hałasu i pogorszenia warunków akustycznych w granicach przedmiotowego terenu może być działalność: obiektów usługowych, obiektów produkcyjnych, składów

---

⁵ Caban J., Maksym P., Marczuk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.

i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także terenami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz w mniejszym stopniu terenów zabudowy usługowej (ogółem) i terenów rolniczych. Natężenie hałasu i jego rodzaj będzie ściśle związane z charakterem działalności realizowanej na poszczególnych terenach. Jako czasowe wzmożone źródła hałasu wskazać można okres realizacji szczegółowych projektów rozbudowy/modernizacji/realizacji zamierzeń planistycznych.

5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Należy zachować standardy w zakresie ochrony przed hałasem, w tym metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku z wprowadzeniem i poszerzeniem na przedmiotowym obszarze obiektów usługowych, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także terenami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz terenów zabudowy usługowej (ogółem) i terenów rolniczych może dojść do potencjalnego wzmożonego generowania hałasu. Szczególną uwagę należy zwrócić na tereny podlegające ochronie akustycznej:

- 1) oznaczonych symbolem **MN** – jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych;
- 2) oznaczonych symbolem **MNU** – jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych;
- 3) oznaczonych symbolem **UO** – jak dla terenów zabudowy związanej z stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 4) oznaczonych symbolem **US, ZP** – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- poprawę parametrów nawierzchni dróg na przedmiotowym obszarze i ewentualne wprowadzenie ograniczeń prędkości (w zależności od odpowiednich organów), co poprawi komfort akustyczny w związku z ograniczeniem hałasu komunikacyjnego,
- realizację działalności usługowej i produkcyjno-usługowej w oparciu o technologie i system pracy, dzięki którym obiekty będą mieć wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- realizację działalności rolniczej w oparciu o technologie i system pracy, dzięki którym obiekty będą mieć wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- wprowadzenie roślinności o charakterze izolacyjnym, która pozwoli na odseparowanie terenów potencjalnie uciążliwych akustycznie od terenów sąsiednich.

5.3 Zagrożenie środowiska wibracjami

Na terenie objętym opracowaniem wskazuje się ogólne źródła wibracji, jakie mogą oddziaływać na budynki i przebywającą w nich ludność oraz na infrastrukturę:

- ruch pojazdów kołowych, w szczególności pojazdów ciężarowych, transportujących ładunki o znacznej wadze i gabarytach,
- prace polowe i związane z nimi ruch pojazdów m.in. ciągników i maszyn rolniczych,

- działalność usługowa, produkcyjna i przemysłowa, w technologii której maszyny generują drgania i wibracje na poziomie odczuwalnym poza granicami zakładu.

Nie wskazuje się jednoznacznie istotnych źródeł wibracji na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

5.3.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.3.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń środowiska wibracjami.

5.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m. Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń ww. rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz

w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy 0,1 W/m².

Z kolei Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020, poz. 258) określa częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową na poziomie 50 Hz przy składowej elektrycznej E równej 1000 V/m (1 kV/m) i składowej magnetycznej H równej 60 A/m.

W odniesieniu do przedmiotowego terenu, źródłami promieniowania elektromagnetycznego są: linie przesyłowe energii elektrycznej (głównie napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV) oraz stacje transformatorowe.

5.4.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na przedmiotowym obszarze są zlokalizowane źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego - linie przesyłowe energii elektrycznej (głównie napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV) oraz stacje transformatorowe.

Możliwym źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mogą być instalacje na obszarach, gdzie mogą być obiekty i urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem urządzeń wykorzystujących energię wiatru oraz biogazowni) o mocy przekraczającej 100 kW. W zakresie obszarów, na których mogą być rozmieszczone obiekty i urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW określa się, że w związku z produkcją i przesyłem energii elektrycznej na etapie eksploatacji elektrowni słonecznej, będzie występowało promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące, które jest związane z przepływem prądu elektrycznego przez przewodnik. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego dla elektrowni słonecznych są: stacja transformatorowa, linie średniego napięcia, przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych. Zasięg oddziaływania pola elektrycznego i magnetycznego zależy od napięcia, prądu płynącego w przewodzie, przekroju przewodów fazowych oraz wysokości zawieszenia przewodów nad powierzchnią ziemi. W związku z charakterem planowanego zagospodarowania obszarów nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych, a projektowane w granicach opracowania obiekty mają mieć ograniczony wpływ głównie do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

5.4.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego wymienia się ogólne zasady postępowania:

- ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,

- uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego i wynikających z tego ograniczeń na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania,
- kształtowanie funkcji w sposób eliminujący lokalizowanie zabudowy w granicach pól elektromagnetycznych od linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji elektromagnetycznych.

Zaznacza się, iż zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Ponadto w odniesieniu do charakteru planowanego zagospodarowania obszarów (typu inwestycji) nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych, a projektowane w granicach opracowania obiekty mają mieć ograniczony wpływ głównie do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

5.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

Przedmiotowy teren, jego powierzchnia i pokrywa glebowa, uległ znacznym przekształceniom w wyniku działalności człowieka. Zaznacza się udział obszarów o glebach przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych i terenów bezglebowych.

Na terenach miejsko-przemysłowych występują grunty antropogeniczne, a gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Występują ponadto utwory typologicznie zaliczone do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, bruku lub litego betonu.

5.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poszerzeniu ulegną powierzchnie o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym. Morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową mogą zostać przekształcone w związku z niwelacją terenu pod rozbudowę terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej a także terenów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Przekształcenia przejawiać się mogą m.in. w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu. Dodatkowo zmniejszeniu ulegną powierzchnie biologicznie czynne skutkujące ograniczeniem możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie jest związane ze wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych.

5.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, nie będących obszarami nieprzepuszczalnymi dla infiltrującej wody,
- rozsądne gospodarowanie gruntami przeznaczonymi na przekształcenie na tereny o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym,

- zabiegi zmierzające do zachowania bądź odtwarzania pokrywy glebowej,
- ograniczenie zabiegów niwelacyjnych jedynie do koniecznych bądź zachowanie stosunkowego urozmaicenia rzeźby terenu nawiązującej do form naturalnych, charakterystycznych dla lokalizacji obszaru.

5.6 Emisja odpadów

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego głównym wytwórcą odpadów będą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), tereny zabudowy usługowej (ogółem), tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, co stanowi częściowo kontynuację i poszerzenie funkcji w stosunku do aktualnego użytkowania terenu na przedmiotowym obszarze.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699) narzuciła na gminy obowiązek przejęcia odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych, a więc od dnia 1 lipca 2013 roku, Gmina jest odpowiedzialna za cały proces gospodarowania odpadami. Gmina wybiera w drodze przetargu jedną firmę, której zadaniem jest odbieranie odpadów komunalnych zmieszanych (pojemniki) i segregowanych (worki) z nieruchomości zamieszkałych.

Gmina zobowiązana jest to wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych. Aktualna uchwała regulująca gospodarowanie odpadami w gminie to Uchwała nr XXIII/239/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poręba.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) mieści się przy ul. ks. Franciszka Pędzicha 12.

5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się istotnych skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wskazuje się segregację i recykling odpadów zgodnie z obowiązującym w tym zakresie ustawodawstwem oraz obowiązującym w gminie systemem.

5.7 Emisja ścieków

Stan czystości wód powierzchniowych i ich poziom zanieczyszczenia jest efektem działalności człowieka. Wody powierzchniowe, szczególnie większe ciekі, były wykorzystywane jako odbiornik ścieków komunalnych czy przemysłowych. Ponadto często zaznacza się bakteriologiczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

Odrowadzanie ścieków z poszczególnych obrębów miasta Poręba realizowane jest za pośrednictwem sieci kanalizacji sanitarnej Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. ks. Franciszka Pędzicha 12 w Porębie.

Część obszaru planu znajduje się w granicach Aglomeracji Poręba, która wyznaczona została Uchwałą nr XXIII/243/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 grudnia 2020 r. z oczyszczalnią ścieków komunalnych przy ul. ks. Franciszka Pędzicha 12 w Porębie o równoważnej liczbie mieszkańców 5 683 (RLM).

Z terenów nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej, ścieki komunalne gromadzone są w szczelnych osadnikach przydomowych, okresowo opróżnianych. Stan techniczny większości z nich nie jest zadowalający. Nieszczelności powodują przeciekanie ścieków bytowo-gospodarczych do gruntu. Zdarza się również opróżnianie osadników na pola i nieużytki. Nieliczne nieruchomości wyposażone są w przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ustanawiające wprowadzenie i poszerzenie na przedmiotowym obszarze terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), terenów zabudowy usługowej (ogółem), terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej a także zabezpieczenie terenów zieleni ogółem (R, ZL, RO, RŁ, ZP, WS) a także terenów komunikacji i infrastruktury technicznej, uwzględnia się możliwość zwiększenia liczby wytwórców ścieków bytowo-gospodarczych, jak i przemysłowych.

5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych, jak i przemysłowych.

5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

5.8 Zagrożenia wynikające z eksploatacji kopalin

W granicach objętych opracowaniem nie jest realizowana eksploatacja kopalin.

5.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W granicach objętych opracowaniem nie jest realizowana eksploatacja kopalin, jednak zaznacza się, że zabudowa na terenach położonych w obszarach o znacznych wpływach eksploatacji węgla kamiennego musi być zrealizowana z zastosowaniem odpowiednich zabezpieczeń w zależności od prognozowanej kategorii szkód górniczych. Przy ustalaniu nowego przeznaczenia terenu, należy uwzględnić możliwość występowania i zasięgu skutków eksploatacji surowców naturalnych. Właściwa jest ochrona wartości przyrodniczych miasta poprzez przeciwdziałanie degradującym skutkom eksploatacji górniczej węgla kamiennego. Przy czym każdorazowo należy zwrócić szczególną uwagę na dokumentację, którą winni dostarczyć Koncesjodawcy.

5.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

Zagrożeniem dla stanu czystości wód powierzchniowych jest przede wszystkim eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego, rolnictwa oraz zanieczyszczenia pochodzenia przemysłowego pochodzące w wyniku procesu technologicznego. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi (paliwa, smary). Grunt charakteryzuje się zróżnicowaną przepuszczalnością wynikającą z występowania gleb przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych. Nie identyfikuje się obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

O zagrożeniach wód powierzchniowych trudno mówić w ujęciu dla niewielkiego wycinka przestrzeni, ponieważ zanieczyszczenia, które przedostały się do środowiska wodnego nawet w oddalonej lokalizacji oddziałują na nie na całej długości cieku bądź na całej powierzchni zbiornika wodnego oraz w jego otoczeniu. Stosunki wodne w Gminie uległy przekształceniom antropogenicznym, takim jak:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych,
- zmiany morfologicznego charakteru koryt rzecznych,
- zmiany powierzchniowej sieci hydrograficznej spowodowane m.in. praktyką przeciwpowodziową,
- wzrost powierzchniowej retencji depresyjnej w postaci antropogenicznych zbiorników wodnych,
- zwiększenie ilości wody wchodzącej w lokalny obieg w wyniku jej przerzutów między zlewniami, co powoduje wzrost składowej antropogenicznej odpływu rzecznej,
- antropogeniczne zaburzenia reżimu hydrologicznego cieków.

Cieki miejscami płyną zdegradowanymi dolinami rzecznyymi. Obserwowane są zaburzenia pierwotnych spadków terenu, zmiany bazy erozyjnej rzek, utrudnione zachowanie kierunku przepływu wody. Cieki na wielu odcinkach zostały przebudowane lub zyskały techniczną zabudowę koryta.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne, przemysłowe (w tym poza granicami Gminy) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze spłukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stan czystości wód płynących powierzchniowych (Gminy) i gruntowych jest zagrożony ze względu na wpływ działalności antropogenicznej. W tym zakresie istotne znaczenie mają zanieczyszczenia związane z nieprawidłowo funkcjonującą siecią kanalizacyjną bądź niewłaściwie funkcjonującym zbiornikiem wbudowanym na ścieki (szambo), bezprawnym wprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu, zanieczyszczenia powstające ze spłukiwania powierzchni utwardzonych.

Realizacja ocenianego projektu będzie zatem związana z potencjalnym utrzymaniem opisanych powyżej zjawisk bądź ich kumulacją. Pełna realizacja zamierzeń planistycznych może pośrednio przyczynić się do nieznacznego pogorszenia istniejącego stanu wód powierzchniowych i gruntowych.

5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny,
- właściwe przechowywanie odpadów powstających na terenach usługowych i produkcyjnych, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnym za ich wywóz,
- ujęcia i oczyszczenia ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,

- wykonania nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic oraz obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,
- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik, ponieważ nawozy nie pobrane przez roślinę są wymywane z pola,
- ograniczanie używania pestycydów, dla których alternatywą mogą być inne metody ochrony roślin:
  - a) mechaniczne - polegające na zbieraniu i niszczeniu szkodników i chwastów, odstraszaniu szkodników, usuwaniu nasion chwastów i chorych nasion jeszcze przed wysiewem oraz stosowaniu zabiegów mechanicznych niszczących chwasty,
  - b) fizyczne - wykorzystanie różnych form energii do zwalczania agrofagów (chwastów, szkodników i organizmów chorobotwórczych) jak: sterylizacja termiczna gleby, sterylizacja nasion promieniami ultrakrótkimi, gamma i alfa, a także zadymianie,
  - c) biologiczne - polega na czynnym wykorzystaniu mikroorganizmów chorobotwórczych, owadów drapieżnych i pasożytniczych, ptaków drapieżnych i innych zwierząt do zwalczania organizmów szkodliwych z rolniczego punktu widzenia.
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych, przede wszystkim pamiętać, iż nie wolno orać pola położonego na stoku wzniesienia wzdłuż zbocza, ponieważ zwiększa to stopień wymycia związków z gleby,
- pozostawienie wokół uprawianego obszaru 8-10 metrowy pas użytku zielonego, który będzie ograniczał przedostawanie się zanieczyszczeń, ponieważ roślinność takiego pasa zieleni będzie zatrzymywać azot znajdujący się w wodzie spływającej z pola⁶.

5.10 Zagrożenia wód podziemnych

Do zagrożeń wpływających na stan i jakość zasobów jednolitych części wód podziemnych (ogólnie) należą następujące przyczyny, źródła i typy zanieczyszczeń:

1. powierzchniowe:
  - głównie nieskanalizowane obszary zabudowy z odprowadzaniem ścieków bytowych do gruntu (skażenia wód charakteryzują się podwyższoną zawartością związków azotowych, chlorków i podwyższonego stężenia metali ciężkich),
  - intensywne użytkowanie rolnicze.
2. punktowe:
  - składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych (podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich i wysokie BZT5 i ChZT7),
  - oczyszczalnie ścieków i fermy hodowlane są również źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,
  - magazyny i stacje paliw – nieszczelność zbiorników powoduje przesiąkanie produktów ropopochodnych,
  - drenaż wymuszony ujęciami wód komunalnych (głównie w piętrze czwartorzędu, neogenu oraz karbonu).
3. liniowe:

---

⁶ <http://levis.sggw.waw.pl/~ozw1/zintegrowgospwod/ZintergrowanagospwodREW20/jakoscwod/index.htm>

- transport drogowy – źródłem zanieczyszczeń są głównie spływy powierzchniowe i roztopowe z dróg oraz zrzuty substancji niebezpiecznych, związane z wypadkami i uszkodzeniami pojazdów,
- splukiwania obszarów rolnych i leśnych (nawozy, środki ochrony roślin).

Wody podziemne wykazują podwyższone zawartości chlorków, fosforanów i metali ciężkich.

5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego głównym zagrożeniem jakości wód podziemnych potencjalnie są zanieczyszczenia obszarowe powodowane przez:

- niedostatecznie rozwinięty, nieszczelny system kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- nieodpowiednie, nieszczelne zbiorniki przydomowe na ścieki,
- odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków,
- infiltrację do gruntu wód ze spływu powierzchniowego z terenów dróg,
- niewłaściwe składowanie odpadów,
- zasolenie wodami dołowymi,
- stosowanie nawozów naturalnych i chemii w rolnictwie,
- zanieczyszczenie składnikami biogennymi pochodzenia rolniczego prowadzące do eutrofizacji (wzrostu żyzności wód), a także metalami ciężkimi wskutek stosowania nawozów nieorganicznych oraz fosforanami, azotanami i pestycydami.

5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów przemysłowych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny,
- właściwe przechowywanie odpadów powstających na terenach usługowych i produkcyjnych, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnych za ich wywóz,
- ujęcia i oczyszczenia ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,

- wykonania nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic oraz obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,
- przestrzeganie zalecanych terminów nawożeń oraz stosowania odpowiednich dawek nawozów nieprzekraczających zapotrzebowania roślin na dany składnik, ponieważ nawozy nie pobrane przez roślinę są wymywane z pola,
- ograniczanie używania pestycydów, dla których alternatywą mogą być inne metody ochrony roślin:
  - a) mechaniczne - polegające na zbieraniu i niszczeniu szkodników i chwastów, odstraszaniu szkodników, usuwaniu nasion chwastów i chorych nasion jeszcze przed wysiewem oraz stosowaniu zabiegów mechanicznych niszczących chwasty,
  - b) fizyczne - wykorzystanie różnych form energii do zwalczania agrofagów (chwastów, szkodników i organizmów chorobotwórczych) jak: sterylizacja termiczna gleby, sterylizacja nasion promieniami ultrakrótkimi, gamma i alfa, a także zadymianie,
  - c) biologiczne - polega na czynnym wykorzystaniu mikroorganizmów chorobotwórczych, owadów drapieżnych i pasożytniczych, ptaków drapieżnych i innych zwierząt do zwalczania organizmów szkodliwych z rolniczego punktu widzenia.
- przestrzeganie zasad zabiegów agrotechnicznych, przede wszystkim pamiętać, iż nie wolno orać pola położonego na stoku wzniesienia wzdłuż zbocza, ponieważ zwiększa to stopień wymycia związków z gleby,
- pozostawienie wokół uprawianego obszaru 8-10 metrowy pas użytku zielonego, który będzie ograniczał przedostawanie się zanieczyszczeń, ponieważ roślinność takiego pasa zieleni będzie zatrzymywać azot znajdujący się w wodzie spływającej z pola⁷.

5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

Krajobraz przedmiotowego terenu jest stosunkowo urozmaicony. Dominują tu użytki rolne (głównie odłogi), łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. W północnej części występują niewielkie płyty lasów. Z kolei w południowej części opracowania, wzdłuż ulic Wyzwolenia i Armii Krajowej, zlokalizowane są tereny zabudowane, głównie o charakterze terenów mieszkaniowych jednorodzinnych.

Wśród terenów atrakcyjnych dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie wskazać można głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalają na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Obszary najatrakcyjniejsze to wszystkie wymieniane wcześniej zbiorniki wodne i ich wybrzeża cechujące się dużą dostępnością oraz potencjałem dla penetracji turystycznej pieszej i rowerowej. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem obszaru są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

Do istotniejszych ograniczeń (barier) w wymianie materii należy droga krajowa nr 78, która przebiega tożsamo z południową granicą opracowania.

---

⁷ <http://levis.sggw.waw.pl/~ozw1/zintegrowgospwod/ZintegrowanagospwodREW20/jakoscwod/index.htm>

Teren objęty niniejszym opracowaniem stale podlega średniej presji antropogenicznej (mieszkalnictwo, rolnictwo, działalność usługowa i produkcyjna). Identyfikuje się tutaj krajobraz kulturowy. Wykazuje on umiarkowane oraz dobre wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

W przypadku wprowadzania innej formy zagospodarowania terenu niż obecnie istniejące tj. w przypadku realizacji zamierzeń ustalonych w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należałoby podjąć działania mające na celu utrzymanie możliwie jak największego odsetka powierzchni biologicznie czynnych, zapobieganie przekształcania dolin rzecznych oraz obszarów zbiorników wodnych oraz zapobieganie fragmentacji i degradacji siedlisk na skutek działalności człowieka.

5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego głównym, zauważalnym kierunkiem przyjętym w ocenianym dokumencie jest wprowadzenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej w częściach centralnej i wschodniej obszaru. Ponadto poszerza się na przedmiotowym obszarze tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem), a także zabezpiecza się tereny rolne, tereny zieleni i wód (ogółem) oraz tereny infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Jako zagrożenie dla przyrody i krajobrazu wskazuje się nasiloną urbanizację w postaci poszerzenia i intensyfikacji obszarów wymienionych powyżej. Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być kompleksy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także tereny infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. W mniejszym stopniu na środowisko oddziaływać mogą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem).

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu umiarkowanym, ponieważ nowe przeznaczenie jest częściowo spójne z przeznaczeniem już występującym i stanowić będzie kontynuację dotychczasowych funkcji. Pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu określa się zatem w stopniu umiarkowanym. Zmniejszeniu może ulec powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie wymieniona lub silnie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów.

Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja ustaleń planu nie powinna stwarzać zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

W zakresie obszarów, na których mogą być rozmieszczone obiekty i urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW określa się, że zagrożenia przyrody i krajobrazu mogą występować na każdym z etapów funkcjonowania, jednak w różnym natężeniu. Zwraca się tu uwagę m.in. na podstawowe aspekty takiej jak:

- zmiana warunków krajobrazowych,
- poszerzenie powierzchni o charakterze antropogenicznym, przekształconym,
- wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania,
- zmiana morfologii powierzchni terenu i pokrywy glebowej w związku z niwelacją terenu pod budowę instalacji,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i częściowe usunięcie porastającej jej roślinności,
- synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej instalacji,
- częściowe wyparcie fauny zamieszkującej teren instalacji na tereny przyległe.

5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje się na:

- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych,
- ochronę różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych,
- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- umożliwieniu migracji organizmów,
- przeprowadzanie koniecznych wycinek roślinności poza okresami lęgowymi,
- ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu),
- monitoring stanu środowiska w jego komponentach takich jak stan zanieczyszczeń atmosfery oraz wód powierzchniowych.

5.12 Zagrożenie biosfery

Rozwojowi cywilizacyjnemu człowieka towarzyszą przeobrażenia flory i roślinności. Postępowi osadnictwa towarzyszyło zmniejszanie się powierzchni lasów, które były pierwotnie dominującą formacją roślinną na omawianym obszarze. W miejscu wyciętych lasów pojawiła się zastępcza roślinność nieleśna – zarówno spontaniczna i o charakterze półnaturalnym (łąki i bardzo rzadko – murawy napiaskowe), jak i synantropijna, która rozwija się wyłącznie dzięki stałej ingerencji człowieka (segetalna i ruderalna). Do XVIII wieku, w którym utrwaliła się obecna przestrzenna struktura użytkowania, udział lasów znacznie się zmniejszył. Zmiana udziału zbiorowisk leśnych i nieleśnych to najbardziej widoczne w krajobrazie przekształcenie roślinności. Dalszym efektem działalności człowieka była postępująca fragmentacja płatów roślinności związana z budownictwem i rozwojem infrastruktury komunikacyjnej oraz wtórnym zalesianiem gruntów rolnych. Wykorzystywaniu gospodarczemu roślinności towarzyszyły zmiany jej struktury, wskutek modyfikacji ekologicznych warunków rozwoju. Zmiany te dotyczyły składu gatunkowego – ustępowały gatunki o wąskiej skali wymagań siedliskowych, które zastępowane są przez gatunki kosmopolityczne

i antropofity. Kilkusetletnia hodowla i selekcja przyczyniły się do zmiany struktury genetycznej populacji roślin – tworzenia się ekotypów i mieszańców. Uległa uproszczeniu struktura roślinności – zbiorowiska wielogatunkowe zastępowane są przez zbiorowiska zubożałe i kadłubowe, zbiorowiska osobników różnowiekowych przez zbiorowiska jednowiekowe, najczęściej młodszych stadiów rozwojowych a zbiorowiska rodzime przez synantropijne.

Wśród zbiorowisk leśnych największe przekształcenia dotyczą lasów grądowych, które na omawianym terenie zachowały się w nielicznych, nieprzydatnych dla rolnictwa miejscach oraz lasów łęgowych i olsów, których siedliska zostały zamienione na użytki zielone. Zachowane do dziś lasy są w znacznym stopniu zdegenerowane wskutek wielowiekowej gospodarki leśnej. W lasach tych możemy obserwować wszystkie formy degeneracji: monotypizację, fruticetyzację, cespityzację, juvenilizację, neofityzację, pinetyzację.

Roślinność nieleśna, tak pochodzenia naturalnego jak i powstała wskutek działalności człowieka, także podlega ustawicznym zmianom dynamiczno-sukcesyjnym – powodowanych przez naturalne procesy przyrodnicze i określone czynności człowieka. Największe przeobrażenia związane są ze zmianami stosunków hydrologicznych oraz sposobów użytkowania gruntów rolnych. W wyniku częściowej regulacji cieków i zanieczyszczenia wód nastąpiło zubożenie roślinności wodnej, której nie rekompensują wtórne zbiorowiska wodne rozwijające się na sztucznych zbiornikach (stawach). Bardziej odporne na zmiany warunków hydrologicznych okazały się zbiorowiska szuwarowe, a zwłaszcza trzcinowe, pałkowe i część turzycowych, które wykazują ekspansję na siedliskach przekształconych. Melioracja siedlisk wilgotnych drastycznie wpłynęła na przemiany roślinności torfowisk (bardzo rzadkich na omawianym terenie) i łąk wilgotnych. Zbiorowiska te zagospodarowano rolniczo jako wysokoproduktywne, wielokośne łąki lub pastwiska. Zagospodarowanie to obejmowało przeorywanie, nawożenie i podsiewanie, co doprowadziło do znacznego zubożenia składu gatunkowego i struktury tych zbiorowisk. Pónaturalne zbiorowiska łąkowe nie posiadają zdolności samoregeneracji, więc nawet w przypadku przywrócenia warunków siedliskowych nie odtwarzają się w postaci typowej, lecz w zubożałej. W ostatnich latach część łąk nie podlega użytkowaniu, w związku z czym zarastają one spontanicznie lasem lub przeznaczone są do zalesienia. Niekorzystne tendencje obserwuje się także wśród roślinności segetalnej, czyli towarzyszącej uprawom polnym. W wyniku zmiany tradycyjnego profilu upraw oraz stosowanych metod i środków produkcji wyginął na omawianym terenie jeden zespół uprawy lnu – sporka polnego i życicy lnowej (*Spergulo-Lolietum remoti*).

Wzrastająca urbanizacja i intensyfikacja zagospodarowywania terenu sprzyja roślinności synantropijnej, która wykazuje dużą dynamikę i ekspansję. Przydroża, śmietniska, gruzowiska, pobocza dróg i nasypy kolejowe oraz otoczenie zabudowań zajmuje roślinność ruderalna, złożona z gatunków o szerokiej skali ekologicznej (eurytopowych) i dominujących antropofitów. Gatunki ruderalne rozprzestrzeniają się nie tylko na tereny antropogeniczne, ale wkraczają również do zbiorowisk naturalnych.

Przemiany roślinności powodują także przeobrażenia flory. Dokonują się one w wyniku dwóch procesów – ustępowania i wymierania gatunków oraz synantropizacji flory. Ustępowanie gatunków jest zazwyczaj efektem współdziałania czynników naturalnych i antropogenicznych. W omawianym terenie szczególnie narażone są następujące grupy gatunków:

- gatunki siedlisk wodnych i nadwodnych – zagrożone zanieczyszczeniem wód,
- gatunki łąk wilgotnych – zanikające wskutek intensyfikacji uprawy lub zaprzestania użytkowania,
- chwasty polne związane z tradycyjnymi metodami upraw rolnych – ginące w związku ze zmianą profilu i metod upraw,
- gatunki charakterystyczne dla lasów liściastych – eliminowane wskutek pinetyzacji zbiorowisk leśnych.

Proces synantropizacji flory obejmuje z jednej strony przechodzenie gatunków rodzimych na siedliska wtórne, a z drugiej – pojawianie się, spontanicznie lub dzięki człowiekowi, gatunków obcych geograficznie. W tym drugim przypadku następuje zmiana charakteru całej flory – aż do wnikania antropofitów do siedlisk naturalnych i półnaturalnych (neofityzacja). Ekspansja gatunków obcych wiąże się z wypieraniem składników rodzimych. Najczęściej zjawisko to możemy zaobserwować w dolinach rzecznych, gdzie pojawiają się przybysze z Ameryki Północnej (nawłocie i astry) i Azji wschodniej (rdestowce, niecierpki). W końcowym etapie mogą one tworzyć samodzielne zbiorowiska, skutecznie wypierające zbiorowiska rodzime.

Na omawianym terenie synantropizacja flory i roślinności nie jest jeszcze zjawiskiem zagrażającym rodzimej szacie roślinnej. Prognozy botaników wskazują jednak, że w przyszłości należy spodziewać się dalszej ekspansji gatunków obcych, ich szybkiej aklimatyzacji i inwazji do siedlisk naturalnych oraz powstawania mieszańców między gatunkami rodzimymi a antropofitami. Skutkiem tych procesów będzie utrata swoistych rysów szaty roślinnej i jej kosmopolityzacja.

Przeobrażeniom roślinności towarzyszą zmiany fauny. Największy wpływ na skład fauny miała zmiana udziału zbiorowisk leśnych i nieleśnych oraz uproszczenie ich struktury, a także fragmentacja i urbanizacja krajobrazu oraz zanieczyszczanie środowiska przyrodniczego. Brak wcześniejszych danych ilościowych nie pozwala na pełne przedstawienie zmian fauny, więc omówienie tego problemu oparto na trendach zmian, rozpoznanych dokładniej w szerszym otoczeniu miasta.

Postępujące wylesianie i zmniejszanie się kompleksów leśnych przyczyniło się do eksterminacji gatunków puszczańskich, zwłaszcza dużych ssaków drapieżnych (m.in. niedźwiedzia, wilka, rysia) i kopytnych (np. żubra), pilchowatych, nietoperzy, łasicowatych, ptaków (m.in. drapieżnych i dzięciołów) oraz niektórych bezkręgowców (np. próchnojadów). Współczesna fauna dużych ssaków (zwierzyna łowna) podlega zagospodarowaniu łowieckiemu i pozostaje, poprzez plany hodowlane, pod pełną kontrolą myśliwych. W ostatnich latach wśród tej grupy zwierząt obserwuje się wyraźny wzrost liczebności u lisa i dzika. Odbudowywana jest również w lasach liczebność kopców mrówek, których znaczny spadek miał miejsce w latach 70. ubiegłego wieku.

W ukształtowanym przez człowieka krajobrazie rolniczym pojawiają się liczne gatunki miejsc otwartych (drobne gryzonie naziemne, zając szarak, królik, niektóre gatunki ptaków – np. bocian biały, kuropatwa, przepiórka, turkawka, skowronek, świergotek polny, a spośród owadów – m.in. motyle, trzmiele, trzmielce, pszczoły samotne). Fauna terenów użytkowanych rolniczo w ostatnim stuleciu uległa jednak przekształceniom, które spowodowane zostały intensyfikacją rolnictwa, zmianą profilu i metod upraw oraz stosowanych środków produkcji, a także w wyniku melioracji siedlisk wilgotnych. Dobrym przykładem tych niekorzystnych tendencji jest drastyczny spadek liczebności zająca szaraka.

Działalność człowieka przyczyniła się również do zmian fauny kręgowców wodnych. Regulacja niektórych cieków i zanieczyszczanie wód spowodowały zanik ichtiofauny prądolubnej (reofilnej) i pojawienie się gatunków eurytopowych (lub limnofilnych – np. okonia, płoci), mogących rozmnażać się zarówno w wodach płynących, jak i stojących, a także stagnofili (np. karpia i lina w stawach hodowlanych). Wędkarstwo i kłusownictwo wzmogło presję na gatunki ryb mające znaczenie gospodarcze i atrakcyjnych dla wędkarzy. W ramach gospodarki rybacko-wędkarskiej dochodzi także do nadmiernego zarybiania i nieuzasadnionych introdukcji, często rybami pochodzącymi z innych dorzeczy lub gatunkami obcymi. Efektem tych oddziaływań jest spadek różnorodności zespołów ryb i zwiększanie się liczby gatunków o niewielkich wymiarach ciała oraz postępująca dominacja gatunków kosmopolitycznych (np. płoci, okonia i szczupaka).

Postępujące osadnictwo przyczyniło się do wzrostu liczby gatunków związanych z terenami zabudowanymi (np. wróbla, mazurka, sroki, dymówki, oknówki, jerzyka, kawki), a także pojawiania się gatunków obcych (np. sierpówka). W gospodarstwach rolnych hodowane są zwierzęta użytkowe, jednakże

udział rodzimych ras jest już znikomy. Utrzymywane są również koty i psy, które polują na dzikie zwierzęta w lasach i na polach. Budynki mieszkalne i gospodarcze stały się ważnymi ostojami dla nietoperzy. Jednakże rozbórka starych budynków i modernizacja istniejących drastycznie zmniejsza liczbę kryjówek dla tej grupy zwierząt, a nowo stawiane budynki nie sprzyjają nietoperzom.

Wzrastająca urbanizacja i zagospodarowanie terenu przyczyniają się do synantropizacji fauny. Objawia się ona wzrostem liczby gatunków zdolnych do życia na siedliskach przekształconych i w otoczeniu człowieka (tzw. antropofile). W przyszłości trend ten niewątpliwie się utrzyma, w wyniku czego fauna omawianego terenu zostanie zubożona o gatunki rzadkie i specyficzne dla różnorodnych siedlisk, a wzbogaci się o kosmopolityczne i ubikwistyczne.

5.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary Natura 2000. Jednocześnie mając na uwadze powierzchnię przedmiotowego terenu i charakter zmian wprowadzanych w projekcie planu zagospodarowania miejscowego, nie stwierdza się zagrożenia dla oddalonych obiektów NATURA 2000.

5.14 Zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych

W granicach przedmiotowego terenu nie wskazano punktowych, jak i obszarowych form ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody.

W północno-zachodniej części przedmiotowego terenu, na obszarze leśnym, wskazano fragment korytarza ekologicznego chiropterologicznego łączącego określonego w ramach korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Mając na uwadze postępującą urbanizację i zagospodarowanie terenu, podczas ustalania przeznaczeń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniano istotność zapewnienia ciągłości układu korytarzy ekologicznych i funkcjonowania połączeń pomiędzy siedliskami gatunków, celem zachowania integralności systemu ekologicznego.

5.15 Zagrożenie związane z odnawialnymi źródłami energii

W projekcie planu wprowadza się możliwość lokalizowania obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem lokalizacji elektrowni wiatrowych). Dopuszcza się lokalizację:

- a) urządzeń pozyskiwania energii w oparciu o systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii, o mocy nie przekraczającej 100 kW, w oparciu o energię słońca,
- b) dla terenów wskazanych na rysunku planu w zakresie lokalizacji urządzeń pozyskiwania energii w oparciu o systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii, o mocy przekraczającej 100 kW w oparciu o energię słońca, wraz ze strefą ochronną;
- c) w zakresie energii wiatru: urządzeń wytwarzających energię o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obiekty OZE można lokalizować głównie na terenach **PU (2PU, 3PU, 4PU, 5PU, 6U)** oraz w północnej części terenów **3R, 5R i 7R**.

Analiza i ocena wpływu dopuszczonej realizacji instalacji odnawialnych źródeł energii określa się, że zagrożenia przyrody i krajobrazu mogą występować na każdym z etapów funkcjonowania, jednak w różnym natężeniu. Zwraca się tu uwagę m.in. na podstawowe aspekty takiej jak:

1. zagrożenia dla awifauny i chiropterofauny:

- częściowe wyparcie fauny zamieszkującej teren instalacji na tereny przyległe,
  - kolizje ptaków z instalacjami (głównie z rodziny sokołowatych Falconidae): panele odbijają nieboskłon lub imitują wodę, co powoduje zderzenia przy próbie lądowania lub lotu bądź podczas łowów ptaków drapieżnych,
  - wlatywanie ptaków w strefy przepływu energii słonecznej, gdzie pióra ptaków ulegają zniszczeniu już w temperaturze 160°C,
  - teoretycznie możliwa utrata obszarów siedlisk żerowiskowych, lęgowych oraz skupiających ptaki podczas migracji.
2. zmiana warunków krajobrazowych,
  3. poszerzenie powierzchni o charakterze antropogenicznym, przekształconym,
  4. wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania,
  5. zmiana morfologii powierzchni terenu i pokrywy glebowej w związku z niwelacją terenu pod budowę instalacji,
  6. ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i częściowe usunięcie porastającej jej roślinności,
  7. synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej instalacji.

Konieczne jest zatem oszacowanie korzyści i negatywnych skutków wynikających z tego typu inwestycji. Na etapie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można wskazać, iż zapisy kierunków zagospodarowania przestrzennego określające możliwość lokalizowania obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (za wyjątkiem urządzeń wykorzystujących energię wiatru oraz biogazowni) o mocy przekraczającej 100 kW ma stanowić funkcję dodatkową względem podstawowych, jakimi są:

- **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- **R** – teren rolny.

5.16 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Na analizowanym terenie występują obiekty mające charakter zabytkowy i o wartościach kulturowych:

- zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- zabytki archeologiczne – stanowiska archeologiczne.

Ich szczegółowe zestawienie znajduje się w projekcie planu, wskazano je również na rysunku planu. W projekcie planu wprowadzono szereg ustaleń ochraniających zabytki i obiekty kulturowe. W związku z wprowadzonymi zapisami nie przewiduje się zagrożenia tego elementu dziedzictwa kulturowego.

5.17 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Na wskazanym terenie, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie są zlokalizowane zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w związku z czym nie stwierdza się zagrożenia dla środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii. Ponadto w treści miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w zakresie **ochrony środowiska** ustala się **zakaz**:

1) lokalizacji przedsięwzięć mogących **zawsze i potencjalnie znacząco** oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej,
- b) poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania złóż kopalin,

- 2) lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- 3) zagospodarowania terenów na cele związane ze składowaniem odpadów;
- 4) zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający ponadnormatywne uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego, w tym lokalizacji i eksploatacji instalacji i urządzeń powodujących ponadnormatywną emisję substancji i energii.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całokształt środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000

W przygotowanym projekcie planu proponowane jest następujące przeznaczenie terenu:

- a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **MNU** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
- c) **U** – teren zabudowy usługowej,
- d) **UO** – teren zabudowy usług oświaty,
- e) **US** - teren usług sportu i rekreacji;
- f) **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- g) **R** – teren rolny,
- h) **ZL** – teren lasu,
- i) **RO** – teren upraw ogrodnich i sadów,
- j) **RŁ** – teren zieleni łąkowej
- k) **ZP** - teren zieleni urządzonej,
- l) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- m) **G** – teren infrastruktury technicznej gazownictwa,
- n) **W** – teren infrastruktury technicznej wodociągów,
- o) **KDGP** – teren drogi publicznej klasy „główna ruchu przyspieszonego”,
- p) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy „zbiorcza”,
- q) **KDL** – teren drogi publicznej klasy „lokalna”,
- r) **KDD** – teren drogi publicznej klasy „dojazdowa”,
- s) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- t) **KDx** – teren ciągu pieszo - jezdni.

Krajobraz przedmiotowego terenu jest stosunkowo urozmaicony. Dominują tu użytki rolne (głównie łąki), łąkowe, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. W północnej części występują niewielkie płąty lasów. Z kolei w południowej części opracowania, wzdłuż ulic Wyzwolenia i Armii Krajowej, zlokalizowane są tereny zabudowane, głównie o charakterze terenów mieszkaniowych jednorodzinnych.

Wśród terenów atrakcyjnych dla potrzeb turystyki i rekreacji na przedmiotowym terenie wskazać można głównie obszary kontaktowe, ekotonowe, położone na styku wody i zadrzewień oraz tereny o zróżnicowanej kontrastowości krajobrazowej. Charakteryzują się one zwiększonym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt, zwiększoną dynamiką procesów biocenotycznych, zmiennością krajobrazu, pozwalają na odbiór pozytywnych wrażeń wzrokowych, słuchowych i zapachowych. Obszary

najatrakcyjniejsze to wszystkie wymieniane wcześniej zbiorniki wodne i ich wybrzeża cechujące się dużą dostępnością oraz potencjałem dla penetracji turystycznej pieszej i rowerowej. Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Ogromnym atutem obszaru są tereny leśne, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru.

Teren objęty niniejszym opracowaniem stale podlega średniej presji antropogenicznej (mieszkalnictwo, rolnictwo, działalność usługowa i produkcyjna). Identyfikuje się tutaj krajobraz kulturowy. Wykazuje on umiarkowane oraz dobre wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Na części terenów biologicznie czynnych zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane z przekształceniem i zabudową terenu. Można zatem przyjąć, iż w związku z tym może dojść do przekształcenia obszarów biologicznie czynnych. Taka forma zainwestowania może ograniczyć walory przedmiotowego obszaru. Przy realizacji ustaleń planu przerwana zostanie otwartość kompozycyjna, ograniczone zostaną walory przyrodnicze i udział powierzchni biologicznie czynnej.

Aktualnie w obszarze planu dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalny przekształceniem powierzchni terenu. Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być kompleksy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także tereny infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. W mniejszym stopniu na środowisko oddziaływać mogą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem).

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Oddziaływanie krótkotrwale polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z budową (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane), przebudową bądź rozbiórką obiektów. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie (ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji).

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy infrastrukturę komunikacyjną. Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu może być związana z koniecznością wycinki zieleni wysokiej. Ponadto oddziaływanie trwałe będzie również związane ze zmianą gospodarki wodnej terenu poprzez zastosowanie profilaktyki odwodnieniowej w monecie wprowadzenia terenów zabudowy mieszkaniowej na obszary wody stagnującej czy tereny podmokłe. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie wyparta na tereny przyległe.

Aktualnie istniejące w graniach opracowania ciągi komunikacyjne (przewidziane również w projekcie planu) oddziałują na tereny przyległe między innymi w zakresie emisji hałasu. Możliwe zatem będzie wystąpienie wzmożenie oddziaływania akustycznego ciągów komunikacyjnych na obszary podlegające ochronie akustycznej, co ma jednak miejsce już w chwili obecnej.

Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach przedmiotowego terenu, jak i na obszarach przyległych. O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania przez zabudowę powierzchni biologicznie czynnych. Szczegółowe zestawienie typów oddziaływań zamieszczono w poniższej tabeli.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji winny być ograniczane zapisami dokumentów planistycznych, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 3. Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów; - wzrost emisji hałasu bytowego; - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie.
POŚREDNIE	- nie przewiduje się.	- intensyfikacja ruchu pojazdów.
WTÓRNE	- nie przewiduje się.	- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych). 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego.
KRÓTKOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	- nie przewiduje się.
DŁUGOTERMINOWE	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmiana lokalnego krajobrazowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu; - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> - hałas związany z eksploatacją obiektów; - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na przedmiotowym obszarze nie występują obszarowe formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach planu nie zidentyfikowano obszarów NATURA 2000 oraz pomników przyrody podlegający ochronie.

Natomiast zidentyfikowano wartościowe obiekty dziedzictwa kulturowego.

Biorąc pod uwagę analizę uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu, jego powierzchnię oraz charakter zamierzeń planistycznych jako potencjalne obszary problemowe wskazuje się:

- a) przebieg linii przesyłowych energii elektrycznej - napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV oraz stacji transformatorowych - będących potencjalnymi, najistotniejszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego,
- b) możliwość wprowadzenia nowego źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego - instalacje na obszarach, gdzie mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW.

7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego planu

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego planu jest ustalenie potencjalnego zagrożenia dla środowiska i określenie możliwości i intensywność ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Jak wynika z niniejszego opracowania, realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana z oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze. Wprowadzane ustalenia stanowią zmianę (modyfikację) w stosunku do aktualnego użytkowania terenu na przedmiotowym obszarze. Natomiast mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy terenów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,

- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- zapewnienie ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych.

Powyższe ma swoje odzwierciedlenie w ocenianym projekcie m.in. w zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń planu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust. 2, pkt 1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie potencjalnie związane powstaniem obiektów kubaturowych o funkcjach (ogólnie) mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych, przekształceniem powierzchni terenu, powstawaniem ścieków do wód powierzchniowych, podziemnych i odpadów różnego rodzaju oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza. Wpływy tego typu ograniczane dodatkowo zapisami planu będą miały charakter lokalny. Ponadto uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Projekt planu przedstawiony do oceny wprowadza i poszerza na przedmiotowym obszarze tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), zabudowy usługowej (ogółem), tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz zabezpiecza tereny zieleni ogółem (R, ZL, RO, RŁ, ZP, WS) a także tereny komunikacji i infrastruktury technicznej. W związku z powyższym wskazania z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń planu nie wymaga jednak prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji. Zaleca się jednak sezonowe pomiary w zakresie stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz poziomu zanieczyszczeń powietrza.

Dla potrzeb niniejszej prognozy zastosowano metodę opisową. Prognoza odnosi się do projektowanego dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W ramach przeprowadzenia oceny oddziaływania, uzgodniona z kompetentnymi organami treść prognozy, wraz z projektem planu, będą wyłożone do publicznego wglądu, zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ze względu na wielkość, czas funkcjonowania i ewentualną szkodliwość przewidywanych inwestycji w ustaleniach dokumentu nie przewiduje się monitorowania. Przy ewentualnych zaobserwowanych negatywnych skutkach zaobserwowanych przez inwestora lub osoby postronne, monitorowaniem zajmą się odpowiednie służby.

Jakość składowych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

Dla przedmiotowego terenu w planie wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje teren o powierzchni ok. 566,5 ha w północno-wschodniej części miasta. Jego granicę wyznaczają:

- od północy – granica administracyjna gminy z Myszkowem i Zawierciem,
- od zachodu – tereny rolnicze i tereny zieleni niskiej na zachód od ul. Partyzantów,
- od wschodu – granica administracyjna gminy z Zawierciem,
- od południa – ulice: Przyszłości, W. Roździeńskiego, Armii Krajowej.

Projekt planu obejmuje północno – wschodnią część miasta Poręba. Gmina Poręba położona jest w północno – wschodniej części województwa śląskiego, w zachodniej części powiatu zawierciańskiego. Poręba jako jednostka administracyjna graniczy z miastami Myszków, Siewierz, Łazy oraz Zawiercie. Od pozostałych gmin powiatu zawierciańskiego oddziela miasto Łazy oraz miasto na prawach powiatu – Zawiercie.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru objętego planem charakteryzuje się przewagą terenów rolnych stanowiących 60,86% przedmiotowego obszaru (ok. 345 ha). Duży udział w powierzchni mają również tereny zieleni nieurządzonej 12,59% przedmiotowego obszaru (ok. 71 ha) oraz tereny zadrzewień i zakrzewień 12,37% przedmiotowego obszaru (ok. 70 ha). Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej łącznie zajmują około 9% powierzchni obszaru objętego planem. Zabudowa mieszkaniowa jest skoncentrowana głównie w rejonie ulic Armii Krajowej, Wyzwolenia, Walentego Roździeńskiego, Przyszłości, Partyzantów oraz Myśliwskiej.

W obszarze objętym planem zlokalizowanych jest ogółem około 709 budynków i obiektów budowlanych, wśród których dominują budynki mieszkalne (320) i inne, niemieszkalne (248). Kolejne pozycje pod względem liczebności zajmują budynki transportu i łączności (70 obiektów) oraz budynki produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa (65 obiektów).

Przez obszar objęty planem przebiega droga ponadlokalna, droga krajowa nr 78 w ciągu ul. Armii Krajowej i ul. Wyzwolenia. Wewnętrzny układ komunikacyjny skupiony jest na kilku drogach odchodzących od drogi krajowej (ul. Wiedzy, ul. Walentego Roździeńskiego, ul. Myśliwska) oraz drogi powiatowej (ul. Myśliwska). Pozostałe drogi to ulice: Przyszłości, Partyzantów, Słoneczna, Wiedzy, Projektowana, Miodowa, Porębska.

Celem niniejszego opracowania jest:

- analiza środowiska,
- identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów,
- prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń planu,

- sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowiska.

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych, m.in. Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Poręba, GEOEKOMA, Katowice, 2018 r.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia planu o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy planu, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba.

Ustalono, iż:

- Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w zasięgu dwóch złóż: Marciszów i Zawiercie 3.
- Nie wskazuje się aktualnych terenów i obszarów górniczych.
- W granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego identyfikuje się bezimienne dopływy cieków Czarna Przemsza i Kierszula oraz jeden niewielki sztuczny zbiornik wodny.
- Według danych Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych powodzią.
- Obszar objęty opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP): PLRW20000621231 - Przemsza do zbiornika Przeczycze i PLRW600061811529 - Warta do Bożego Stoku.
- Przeważająca część obszaru znajduje się w zasięgu GZWP nr 454 Olkusz – Zawiercie.
- W zakresie Jednolitych Części Wód Podziemnych południowa i środkowa część obszaru należy do jednostki PLGW200112, natomiast północna część obszaru należy do jednostki PLGW600099.
- Na terenie Poręby dominują gleby bielcowe.
- Brak danych na temat obszarów zagrożonych osuwiskami i osuwisk na przedmiotowym terenie. System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG⁸ nie wskazuje żadnych terenów w tym zakresie.
- Na przedmiotowym terenie zwierzęta występujące to głównie gatunki typowe dla niżu polskiego i głównie gatunki zsynantropizowane (przyswyczajone do życia w pobliżu siedlisk ludzkich).
- Teren objęty niniejszym opracowaniem, stale podlega presji antropogenicznej. Identyfikuje się tutaj krajobraz kulturowy.
- Na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary Natura 2000.
- Na przedmiotowym obszarze nie występują obszarowe formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- W północno-zachodniej części przedmiotowego terenu, na obszarze leśnym, wskazano fragment korytarza ekologicznego chiropterologicznego łączącego określonego w ramach korytarzy ekologicznych województwa śląskiego.
- Na analizowanym terenie występują obiekty mające charakter zabytkowy i o wartościach kulturowych: zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz zabytki archeologiczne – stanowiska archeologiczne.

---

⁸ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>

- Na przedmiotowym terenie nie są zlokalizowane zakłady zakwalifikowane do kategorii dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
- W obszarze, dla którego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązuje aktualnie jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Główny cel projektowanego planu to wprowadzenie (i utrzymanie) na przedmiotowym obszarze terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem), terenów zabudowy usługowej (ogółem), terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz zabezpieczenie terenów zieleni ogółem (R, ZL, RO, RŁ, ZP, WS) a także terenów komunikacji i infrastruktury technicznej. Proponowana koncepcja jest spójna i integralna z zapisami umieszczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Poręba.

W przygotowanym projekcie planu proponowane jest następujące przeznaczenie terenu:

- a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **MNU** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
- c) **U** – teren zabudowy usługowej,
- d) **UO** – teren zabudowy usług oświaty,
- e) **US** – teren usług sportu i rekreacji;
- f) **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- g) **R** – teren rolny,
- h) **ZL** – teren lasu,
- i) **RO** – teren upraw ogrodnich i sadów,
- j) **RŁ** – teren zieleni łęgowej
- k) **ZP** – teren zieleni urządzonej,
- l) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- m) **G** – teren infrastruktury technicznej gazownictwa,
- n) **W** – teren infrastruktury technicznej wodociągów,
- o) **KDGP** – teren drogi publicznej klasy „główna ruchu przyspieszonego”,
- p) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy „zbiorcza”,
- q) **KDL** – teren drogi publicznej klasy „lokalna”,
- r) **KDD** – teren drogi publicznej klasy „dojazdowa”,
- s) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- t) **KDx** – teren ciągu pieszo - jezdnego.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części Miasta Poręba nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu ustalenie, jak zapisy projektowanego planu mogą wpływać negatywnie na środowisko. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu umiarkowanym, ponieważ nowe przeznaczenie jest częściowo spójne z przeznaczeniem już występującym i stanowić będzie kontynuację dotychczasowych funkcji. Pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu określa się zatem w stopniu umiarkowanym. Zmniejszeniu może ulec powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie wymieniona lub silnie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów.

Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja ustaleń planu nie powinna stwarzać zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Aktualnie w obszarze planu dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalny przekształceniem powierzchni terenu. Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być kompleksy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, a także tereny infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. W mniejszym stopniu na środowisko oddziaływać mogą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (ogółem) i tereny zabudowy usługowej (ogółem).

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy terenów zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- zapewnienie ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych.

Powyższe ma swoje odzwierciedlenie w ocenianym projekcie m.in. w zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

11 Źródła informacji

- Dane zebrane w czasie wizji terenowych.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2001a: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000, Arkusz M-34-51-D (Zawiercie), Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2001b: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000, Arkusz M-34-51-C (Siewierz), Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2001c: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000, Arkusz M-34-51-B (Myszków), Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1996: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000, M-34-51-D (Zawiercie), Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1996: Komentarz do Mapy Sozologicznej Polski w skali 1: 50000, Arkusz M-34-51-C (Siewierz), Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Amirowicz A., Grabowska J., Kotusz J., Kruk A., Pęczak T., 2012, Czerwona lista ichtiofauny województwa śląskiego. Raporty Opinie.
- Atlas Płazów i Gadów Polski, 2011, Instytut Ochrony Przyrody PAN.
- Atlas Ssaków Polski. Instytut Ochrony Przyrody PAN [<http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>]
- Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl>).
- Bernard R., Buczyński P., Łabędzki A., Tończyk G., 2002: Odonata Ważki, s.: 125-127. W: Głowaciński Z. (Red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss. 155.
- Biernat S., Haisig J., Lewandowski J., Wilanowski S., 1978: Mapa Geologiczna Polski, skala 1:200000, arkusz Częstochowa, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
- Bukowy S., 1984 – Struktury warwyscyjskie rejonu śląsko-krakowskiego. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Katowice z. 75.
- Buszko J. 1998: Czerwona lista motyli dziennych (Rhopalocera) Górnego Śląska. Raporty Opinie, 3: 69-82. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Caban J., Maksym P., Marczuk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.
- Celiński F., Wika S., Parusel J. B., 1997 (Red.) Czerwona lista zbiorowisk roślinnych Górnego Śląska. Raporty Opinie, 2: 38-68. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Centralna Baza Danych Geologicznych – wersja internetowa (www.baza.pgi.waw.pl).
- Chmielewski T.J., 2012: Systemy krajobrazowe. Struktura – funkcjonowanie – planowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Chmielewski T.J., Michalik-Śnieżek M., Kułak A., 2014: Klasyfikacja stopnia antropogenicznego przekształcenia krajobrazu i jej zastosowanie w planie ochrony Poleskiego Parku Narodowego, Problemy Ekologii Krajobrazu, 38.
- Chmielewski T.J., Myga-Piątek U., Solon J., 2016: Typologia aktualnych krajobrazów Polski. Przegląd Geograficzny, 87, 3.
- Czyłok A., Parusel J. B., Kuliński W. (Red.), 1996: Czerwona lista kręgowców Górnego Śląska. Raporty Opinie, 1: 43-58. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620.
- Dyduch-Falniowska A., Kaźmierczakowa R., Makomaska-Juchiewicz M., Perzanowska-Sucharska J., Zajac K., 1999: Ostoje przyrody w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss. 244.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

- Gilewska S., 1999, Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegl. Met Hydrolog., I, 1.
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteor. i Hydrograf.
- Heliasz Z., Lewandowski J., Liszkowski J., Wielgomas L., 1994: Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50000, arkusz nr 879 Żarki wraz z objaśnieniami, PIG, Warszawa.
- <http://beta.btsearch.pl>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://mapa.plk-sa.pl>
- <http://mapy.isok.gov.pl>
- <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/>
- <https://bdl.stat.gov.pl/>
- <https://www.meteoblue.com/pl/>
- <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/>
- Informacje o stanie środowiska w województwie śląskim w 2015 roku, WIOŚ w Katowicach.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011).
- Kaźmierczakowa R. (red.) 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss. 44.
- Kondracki J., 1978: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- Klimaszewski M., 1972: Podział geomorfologiczny Polski Południowej, [w:] Klimaszewski M. (red.) Geomorfologia Polski t. I. Polska Południowa. Góry i wyżyny. PWN. Warszawa.
- Kondracki J., 1994: Regiony fizycznogeograficzne Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
- Kotas A., 1982 – Zarys budowy geologicznej Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Przewodnik LIV Zjazdu PTG Sosnowiec 23 – 25.IX.1982 r., Warszawa.
- Kotlicki S., 1967: Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50000, arkusz Zawiercie wraz z objaśnieniami, PIG, Warszawa
- Kraak, M. J., Ormeling F., 1998: Kartografia. Wizualizacja danych przestrzennych., Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Kruczała A. (red.), 2000: Atlas klimatu województwa śląskiego. IMGW, Oddział Katowice. Katowice
- Liro A. (red.), 1995: Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 205.
- Liro A. (red.), 1998: Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 273.
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Poręba, Poręba, październik 2010
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) plansza A w skali 1: 50000, arkusz 879 Żarki. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2014.
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) plansza A w skali 1: 50000, arkusz 912 Zawiercie. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2014.
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) plansza B w skali 1: 50000, arkusz 879 Żarki. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2014.

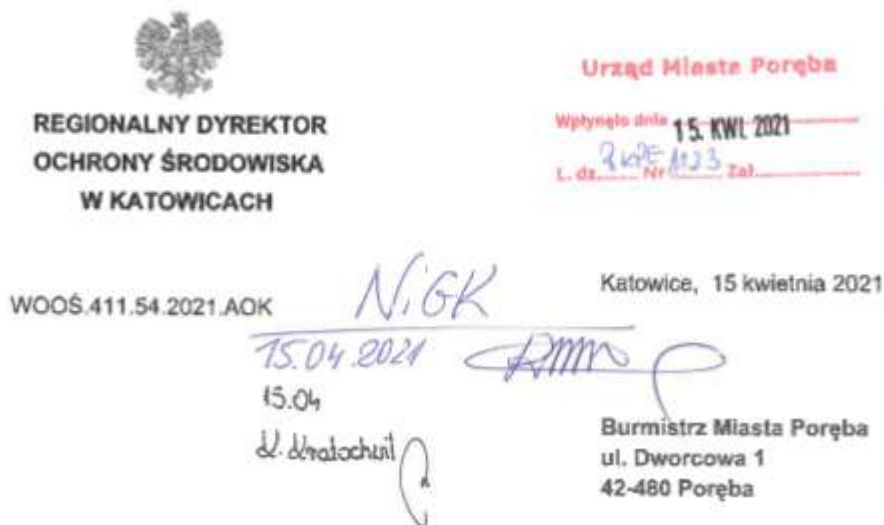
- Mapa geośrodowiskowa Polski (II) plansza B w skali 1: 50000, arkusz 912 Zawiercie. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2014.
- Mapa hydrogeologiczna Polski, skala 1:200 000.
- Mapa hydrogeologiczna w skali 1: 50000, arkusz 879 Żarki. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa, 1996.
- Mapa hydrogeologiczna w skali 1: 50000, arkusz 912 Zawiercie. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa, 1996.
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000. Arkusz M-34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 2001.
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000. M-34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 2001.
- Mapa litogenetyczna Polski w skali 1: 50000, arkusz 912 Zawiercie. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2010.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. M-34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. M-34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996.
- Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000.
- Matuszkiewicz J. M., 2008: Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski). IGiPZ PAN, Warszawa, <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>. Dostęp: 15.08.2017
- Matuszkiewicz W., 2001: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, ss. 537.
- Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl)
- Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl)
- Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa, 2009.
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017: Informator PSH Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce. PIB. Warszawa.
- Miszta A., 2012: Czerwona lista ważek województwa śląskiego – stan na rok 2010. Raporty Opinie 6.4.
- Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski (II) 1:50 000 Województwo śląskie. Warszawa, 2014.
- Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Zawiercie (912), Warszawa, 2004.
- Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Żarki (879), Warszawa, 2004.
- Objasnienia do mapy hydrogeologicznej polski 1: 50 000, Arkusz Żarki (879), PIB, Warszawa, 1997.
- Odum E. P., 1977: Podstawy ekologii. PWRiL, Warszawa, ss. 678.
- Ogólnopolska Baza Gniazd Bociana Białego [<http://baza.bociny.pl/gniazda/miejscowosc/m/73570>]
- Parusel J. B. (red.), 2003: Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Parusel J. B., 1997: Struktury ekologiczne Górnego Śląska. Biuletyn Podyplomowego Studium Planowania Przestrzennego i Urbanistyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, 9-11: 30-33.
- Parusel J. B., Betleja J., Profus P., Skowrońska-Ochmann K., 2012: Czerwona lista ptaków województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.5.
- Parusel J. B., Cabała S., Hereźniak J., Wika S. 2012. Czerwona lista zbiorowisk roślinnych województwa śląskiego. Raporty Opinie, 6, 3: 5-59. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice

- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. s. 280. [maszynopis].
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.
- Parusel J. Rok A. 2009. Natura 2000. Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria Obszarów o znaczeniu Wspólnotowym (OZW), dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO). Las Porębski. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis].
- Piłacińska B., Sachanowicz K., Nowak S., Mysłajek R.W., 2012: Czerwona lista ssaków województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.5.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Poręba, Poręba 2015.
- Plan urządzenia lasu na okres gospodarczy od 1 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2018r. Nadleśnictwo Siewierz, Obręby: Łysa Góra, Gołonóg. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619, Katowice, 29 sierpnia 2016 r.
- Profus P., Świerad J. 2012. Czerwona lista płazów i gadów województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.5
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu zawierciańskiego na lata 2016-2019. Zawiercie, październik 2015 r.
- Pucek Z., Raczyński J., 1983: Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa, ss. 188 + 183 (mapy).
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – bieżące informacje gospodarcze.
- Rejestr Pomników Przyrody w województwie śląskim, stan z dn. 18 maja 2017, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
- Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 319.
- Rok A., Sochacka M. 2002. Godne ochrony polany śródleśne w Porębie koło Zawiercia. Przyroda Górnego Śląska, 28: 3
- Serafiński W., Michalik-Kucharz A., Strzelec M., 2001: Czerwona lista mięczaków słodkowodnych (Gastropoda i Bivalvia) Górnego Śląska. Raporty Opinie, 5: 37-49. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Sochacka M., Henel A. 2004 Walory przyrodnicze Lasu Porębskiego. Przyroda Górnego Śląska, 35: 10-12.
- Stan środowiska w województwie śląskim (raporty 2000-2017). Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2000-2017.
- Staręga W., Majkus Z., Misztal A., 2001: Czerwona lista pajaków (Araneae) Górnego Śląska. Raporty Opinie, 5: 8-36. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Stebel A., Fojcik B. 2003. Atlas rozmieszczenia mchów chronionych Polski w województwie śląskim. Materiały Opracowania, 7: 1-110. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.

- Stebel A., Fojcik B., Klama H., Żarnowiec J. 2012. Czerwona lista mszaków województwa śląskiego. Raporty Opinie, 6, 2: 72-104. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poręba, uchwała nr VII/40/15 Rady Miasta Poręba
- Szafer W., 1972, Podstawy geobotanicznego podziału Polski. Szata roślinna Polski niżowej, [w:] W. Szafer, K. Zarzycki (red.), Szata roślinna Polski 11, PWN, Warszawa. 9-189.
- Szafer W., Zarzycki K., 1972: Szata roślinna Polski II. PWN. Warszawa.
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50000, arkusz 879 Żarki. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 1992.
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50000, arkusz 912 Zawiercie. Państwowy Instytut Geologiczny, Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 1966.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000.
- Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zając M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawia działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. Acta Botanica Silesiaca 6: 23-53.
- Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska A., 1990: Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. PWRiL, Warszawa.
- www.katowice.pios.gov.pl
- www.katowice.rdos.gov.pl
- www.pig.gov.pl
- www.wkz.katowice.pl
- Występowanie nietoperzy i ich potencjalnych szlaków migracji na terenie województwa śląskiego. Opracowanie sporządzone na potrzeby aktualizacji Opracowania ekofizjograficznego do zmiany planu Zagospodarowania Województwa Śląskiego. s. 32. [maszynopis]

Załącznik 1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 15 kwietnia 2021 r.
(znak pisma WOOS.411.54.2021.AOK)

Odpowiadając na wniosek z 19 marca 2021 r. (data wpływu: 23 marca 2021 r.) znak: NiGK.6722.0001.2021 w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno – wschodniej części miasta Poręba - na podstawie art. 53, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2021 r., poz. 247)

u z g a d n i a m

stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 (z uwzględnieniem wymagań zawartych w art. 52 ust. 1, ust. 2) w/w ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wszystkie elementy art. 51 ust. 2 przywołanej ustawy powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i w zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

W szczególności prognoza powinna dotyczyć wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:

- możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko (w tym na formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie objętym projektem planu oraz w jego bliskim sąsiedztwie);
- funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w opracowaniu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania

przestrzennego województwa" (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) 2015 CDPGŚ);

- funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych.

Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i graficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz pozostające w zasięgu oddziaływania.

Ponadto prognoza oddziaływania na środowisko winna dostarczać informacji o występowaniu, lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym w/w planem lub w jego bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach
Mirosława Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

Kopia:
W00Ś-a/a

Załącznik 2. Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu z dnia 30 marca 2021 r.
(znak pisma NS/NZ-522-05/KA/21)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Zawierciu
42-400 Zawiercie, ul. 11 Listopada 15
tel. 32 672 12 10

Znak sprawy: NS/NZ-522-05/KA/21

Zawiercie, dnia 2021-03-30

Urząd Miasta Poręba

Wpłynęło dnia 31 MAR 2021

L. CZ. 1068 Nr 1068 Zai.

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195) oraz art. 53 i 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Miasta Poręba z dnia 19 marca 2021 r. (data wpływu 22.03.2021 r.), znak NiGK.6722.0001.2021

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zawierciu
uzgadnia bez uwag**

przedstawiony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części miasta Poręba, sporządzanego zgodnie z uchwałą Rady Miasta Poręba Nr XXI/229/20 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. miejscowego planu.

Zgodnie z propozycją wnioskodawcy **zakres informacji** uwzględnionych w prognozie do projektu miejscowego planu będzie zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Problematyka prognozy będzie uwzględniać specyfikę obszaru objętego planem i jego najbliższego otoczenia. Zagadnienia wynikające z art. 51 ust. 2 ustawy zostaną przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem, projektowanych rozwiązań planistycznych oraz celów jakim mają służyć.

Szczegółowość informacji uwzględnionych w prognozie do projektu miejscowego planu będzie odpowiadać szczegółowości samego projektu dokumentu. Podane informacje, analizy i oceny będą właściwe dla całego obszaru oddziaływania przedmiotu planu. Zakres terytorialny prognozy będzie obejmował obszar objęty projektem planu miejscowego wraz z obszarami bezpośrednio przyległymi pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń dokumentu.

Uzasadnienie

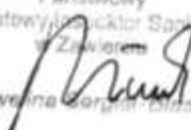
W dniu 22 marca 2021 r. do tutejszego organu wpłynął wniosek Burmistrza Miasta Poręba, znak NiGK.6722.0001.2021 z dnia 19 marca 2021 r. o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części miasta Poręba, sporządzanego zgodnie z uchwałą Rady Miasta Poręba Nr XXI/229/20 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. miejscowego planu.

Do wniosku załączono kopię Rady Miasta Poręba Nr XXI/229/20 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północno-wschodniej części miasta Poręba, wraz z uzasadnieniem do uchwały oraz załącznikiem graficznym pokazującym granice obszaru objętego opracowaniem miejscowego planu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zawierciu biorąc pod uwagę zapis art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonał uzgodnienia jak w sentencji niniejszej opinii sanitarnej.

Otrzymują:
1. Burmistrz Miasta Poręba
ul. Dworcowa 1
42-480 Poręba
2. NS/NZ a/a

Do wiadomości:
Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
ul. Raciborska 39, 40-957 Katowice

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Zawierciu

mgr Ewelina Bergina-Błaszczak

Katowice, 08.09.2022 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2022 poz.1029).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

